

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

КРАГУЈЕВАЦ, ОКТОБАР 1998. ГОДИНЕ
ГОДИНА IX, БРОЈ 571, ЦЕНА 3 ДИНАРА

ДЕМОКРАТИЈА ОБИЛАЗИ ОКО КРАГУЈЕВЦА

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ

ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника:
Душан Весић

Редакција:
Момир Марковић, Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић, Јадранка Шешел,
Јасминка Олујић, Жана Живаљевић,
Огњен Михајловић, Рајко Ђурђевић,
Весна Арсић, Наташа Андоновић,
Коста Димитријевић, Ивана Ђурић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Дмитриј Јанковић, Александар Вучић

Секретар редакције:
Љиљана Михајловић

Технички уредник
и компјутерски прелом:
Северин Поповић

Дизајн колора:
Борис Ступар

Лектор:
Зориша Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Драган Тодоровић, Ратко Гонди,
др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
НИГП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су
у Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под
бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике
Србије 19. августа 1991. године дало је
мишљење број 413-01-551/91-01 да се
"Велика Србија" сматра производом из
Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. али-
неје 10. за чији промет се плаћа основ-
ни порез по стопи од 3%.

Издак из Гњиланског затвора, 3. августа 1995. године

Све док се будем бавио политиком борићу се против
тираније и осиноности власти. Тако сам васпитаван од
малена, а касно је да се мењам чак и када бих то хтео.

ОСИОНОСТ И НЕЗНАЊЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ КОАЛИЦИЈЕ "ЗАЈЕДНО"

ДЕМОКРАТИЈА ОБИЛАЗИ ОКО КРАГУЈЕВЦА

Сви редом заборављају, господин Верољуб Стевановић нарочито, основна демократска начела: говори и пусти друге да говоре, не чини другоме оно што не би желео да чине теби и најглавније - нема одлуке без дискусије

Одборник Томислав Николић грађанима Крагујевца

Поштовани суграђани,
18. септембра 1998. године одржана је седница Скупштине града Крагујевца, која је на дневном реду имала само једну тачку - Саопштење Скупштине града Крагујевца поводом ситуације на Косову и Метохији и рада државних органа.

Као одборник Скупштине града Крагујевца, изабран у Месној заједници "Шумарице", позив за седницу, са текстом саопштења које би требало усвојити а који није био потписан, добио сам у четвртак 17. септембра, у 13,30 часова. Нисам био задовољан текстом предлога саопштења, пошто сам сматрао да треба, ако ништа друго, бар убацили још један део, у коме би Скупштина града Крагујевца изразила захвалност припадницима војске и полиције за храброст и љубав коју су испољили према отаџбини. Послао сам факсом Скупштини града Крагујевца текст свог предлога саопштења, који сам уредно потписао и тај текст је постао предлог за расправљање на сутрашњој седници.

Можда вам је познато да је седница заказана због тога што је владајућа коалиција "Заједно" одбила да на претходној седници уврсти у дневни ред предлог одборничке групе СПС-а да се изда заједничко саопштење о ситуацији на Косову и Метохији. Пошто су грађани Крагујевца били незадовољни таквим односом Скупштине града према највећем српском проблему, председник Скупштине града је најавио могућност да се одржи нова седница, на којој би се саопштење усвојило. Истовремено, општински одбор СПО-а у Крагујевцу издао је саопштење у коме је изнео податак да су претрпели критику од руководства своје странке и да због тога морају да сазову нову седницу Скупштине града.

Нисам знао да постоји договор између одборничких група коалиције "Заједно" и СПС око тога да се на седници о предлогу не дискутује, а како бих и могао да знам кад су те две странке политички веома супростављене, и о самом Косову и Метохији имале су све доскора веома различите и опречне ставове.

Изабрани одборник Томислав Николић: Никада нико неће моћи да ме без велике муке и невоље истера из сале Скупштине града Крагујевца

На самом отварању седнице Скупштине града председник Скупштине Верољуб Стевановић, обавестио је одборнике да су се договорили да се дневни ред не проширује, да о тачки дневног реда која се зове - Саопштење о ситуацији на Косову и Метохији - нема расправе, и позвао одборника Милетића из коалиције "Заједно" да прочита текст саопштења.

Затражио сам реч, указујући на повреду Пословника, у жељи да о тексту предлога саопштења дискутујем и да понудим решења која би учинила саопштење Скупштине града прихватљивим за све грађане Крагујевца. Истовремено, желео сам да одборнике, као потпредседник Владе Републике Србије задужен за разговоре са политичким представницима албанске националне мањине, упознам са тренутном ситуацијом на Косову и Метохији, са напорима које Влада Републике Србије и Савезне Републике Југославије чине да се што пре очисте последњи остаци терористичких банди, а куће у којима не би могло да се станује, које су општећене услед терористичких дејстава широм Косова и Метохије, оспособе до наступајуће зиме, како би се сва расељена лица са територије Косова и Метохије вратила у своје домове.

Председник Скупштине града одбио је да ми дозволи да дискутујем о тексту саопштења и грубо кршећи Пословник Скупштине и Устав Србије прогласио је да сам искључен са седнице Скупштине, иако је после обављеног бројања било сасвим јасно да је у сали било присутно 46 одборника, а да је само 23 одборника гласало за моје искључење.

Пружам вам на увид део стенографских белешки са те седнице Скупштине, како бисте утврдили ко је у праву и како бих вам истовремено, пошто је ово једини начин на који могу да вам се обратим, изнео своје ставове и разлоге зашто сам инсистирао да се на седници Скупштине отвори расправа. Нажалост, у нашем граду Крагујевцу, ни на једном радију, ни на једној телевизији нисам могао да образложим своје ставове, иако су то право искористили и Демократска странка, и СПО, и председник Скупштине града Верољуб Стевановић, и ко зна ко још не. У тим саопштењима износили су лажи, како сам се недостојно, недолучно понашао, како сам користио говорницу за политичку промоцију, како сам истеран из сале.

Гарантујем вам - никада нико неће моћи да ме без велике муке и невоље истера из сале Скупштине града Крагујевца у коју улазим као изабрани одборник. У то убрајам да ћу се физички бранити све док будем имао снаге, али да нећу дозволити да ме истерују из сале, посебно не онда када је сасвим јасно да ми се, уз одузимање права да говорим, одузима и право да будем одборник, иако ми то право нису дали остали одборници, него грађани Крагујевца.

Вероватно је да ћу бити принуђен да вам се на овај начин и убудуће обраћам, пошто је градска власт све медије у Крагујевцу, и оне који су под њеном контролом, и оне који то директно нису, ставила под своју капу. Ја сам навикао да се

борим против терора власти, имам иза себе много година борбе против недемократске социјалистичке власти. Сада, у последње две године, борим се против недемократске општинске власти у Крагујевцу.

Ви сте ме изабрали, не зато што сам леп, него зато што сте били убеђени да могу да заступам ваше ставове у Скупштини града Крагујевца. Ја ћу у Скупштини града Крагујевца увек дискутовати по свакој тачки дневног реда, зато што се за сваку тачку дневног реда припремам. Они који би да ме спрече да дискутујем, нека боље проуче Устав и законе ове земље, Пословник Скупштине града, и нека прочитају много књига. Тек онда ће моћи да ми се супроставе у дијалогу.

Крагујевац не сме да постане чудовишни град, који ће сви заобилазити. У последње време нико не може да дође у Крагујевац а да не буде гађан каменцама, да не буде отеран пре него што је и дошао. Морамо да грађимо сасвим другачији Крагујевац, Крагујевац који ће пружити руку сарадње свим, а не само појединим грађовима у Србији, свим, а не само појединим државама у свету, Немачкој пре свега, са којом локална власт изванредно сарађује, а која држи прсте на обарачу својих бомби, спремних да руше Србију. Сукоб између припадника коалиције "Заједно" продубио се због различитих ставова према Косову и Метохији, и према Немачкој.

Не ваља то што социјалисти у Крагујевцу, са лошим политичким партнерима, праве лоше политичке договоре.

Председник Скупштине града је рекао да сам хендикепиран тиме што не припадам ниједној одборничкој групи, ни коалицији "Заједно", ни СПС-у. Покушао сам да му кажем са говорнице, али ме је прекидао и стављао на гласање предлог да будем искључен, да сам ја поносан што не припадам ниједној од те две одборничке групе, а да су и многи припадници коалиције "Заједно" осетили срамоту тог дана када су гласали да будем искључен. Уосталом, неколико их је било и уздржано, зато што су видели да царује сила и неправда и да председник Скупштине није у праву. Честитам одборницима СПС-а који су увидели своју грешку и на целој седници се понашали као честити и поштени људи.

Председник Скупштине града Верољуб Стевановић, спречио ме је, упркос чињеници да одлука о мом искључењу није имала потребну већину, на шта су указивали одборници на самој седници, да га подсетим на део занимљивог предизборног тв дуела који смо имали на "његовој" телевизији у коме смо се изјашњавали о Косову и Метохији, како ћемо решити проблем, како ћемо се понашати према Шиптарима, међународној заједници, претњама и уценама, ако Шиптари крену у рат против Србије.

**Ево како је то изгледало:
Телевизија Крагујевац
21. новембар 1997. године,
емисија "Агенција", учесници:**

Томислав Николић, заменик председника Српске радикалне странке и **Верољуб Стевановић**, председник Скупштине града и члан главног одбора СПО

Верољуб Стевановић: Не мислите ли ви да је обавеза и ваша и моја (а ја бих замолио све посланике да се једнога дана нађемо овде у студију и да разговарамо о овој теми) због овог народа, који је у овој ситуацији у којој јесте, који је нападнута, који је скоро уништен, зна се чијом политиком, да због њега треба, не понизно, него људски, достојанствено са светом водити такву политику, да тај народ има користи. Ја вас то питам. Е, то је наша политика.

Томислав Николић: Знате шта, питајте ме оно што је сасвим разумљиво и нормално.

Верољуб Стевановић: Разумљиво и радимо.

Томислав Николић: Једну ствар морате да схватите - уцене и ултиматуми нису завршени. Србију очекују нови, Србију чека Косово и Метохија, Рашка област и Војводина.

Верољуб Стевановић: Зашто је чека? Не слажем се.

Томислав Николић: Да ли читате те изјаве ваших пријатеља из света?

Верољуб Стевановић: Одлично, зашто је чека?

Томислав Николић: Чека зато што желе да Шиптарима дају државу.

Верољуб Стевановић: Не. Потпуно нетачно.

Томислав Николић: Него желе да Милошевићу отму државу?

Верољуб Стевановић: Не, не. Ви врло добро знате, да је Косово саставни део Србије. Паметном политиком, кад би се водила, то је...

Томислав Николић: Сада вам постављама крупно питање, зашто се онда господин Драшковић вратио из Америке, са преговора са Шиптарима, дан раније, и на аеродрому рекао - са њима нема о чему да се разговара, они само траже државу?

Верољуб Стевановић: Тачно. Не говорим о томе ко тражи државу. Осим Шиптара, ко нам још тражи Косово - држава? Нико.

Томислав Николић: Немојте. Кад се Словенија отцепљивала...

Верољуб Стевановић: То је најбољи начин да се створи тензија. Нико не тражи.

Томислав Николић: Не стварам тензију. Кад се Словенија отцепљивала, Американци су рекли - СФРЈ мора да остане у границама у којима је оснивач Уједињених нација. Нећемо дозволити никакву сецесију.

Верољуб Стевановић: Шта је рекао Шешел?

Томислав Николић: Чекајте да завршим. За то време су наоружавали Словенце и Хрвате. Хушкали их у рат. За то време са генералштабом Војске Југославије су договорили да Словенија глатко оде, да Хрватска глатко оде. Сада нам

За данашњу седницу, поред одборника Скупштине града позвани су посланици Скупштине Југославије и Србије, председник Српске православне цркве, начелник Шумадијског округа, представници универзитета, регионалне Привредне коморе, правосудних органа, јавних предузећа као и представници средстава јавног информисања.

Ми нећемо на почетку седнице, што је уобичајено и по пословнику, да усвајамо записник са 20. седнице, јер је ова седница сазвана по хитном поступку, ја вам то кажем унапред, то ћемо учинити на 22. седници.

Предлажем да за данашњу седницу утврдимо следећи дневни ред:

1. Усвајање саопштења Скупштине града Крагујевца о ситуацији на Косову и Метохији.

На састанку са шефовима одборничких клубова договорено је да нема допуна дневног реда, али поступаћу по пословнику да питам да ли има допуна дневног реда.

Нема.

Питам ко је за усвајање овако предложеног дневног реда, молим вас. Изволите. Хвала.

Да ли има неко против? (Нема.)

Уздржаних? (Нема.)

Прелазимо на предложену тачку дневног реда, а то је Усвајање саопштења Скупштине града Крагујевца о ситуацији на Косову и Метохији.

Ви сте добијли текст саопштења о ситуацији на Косову и Метохији и напомињем да је тај текст усаглашен са ше-

фовима одборничких клубова и договорено да по овом питању не буде расправе.

Саопштење ће прочитати најстарији одборник у Скупштини града. Изволите.

Томислав Николић: Даме и господо одборници, нико не може да се договори да ограничи одборницима право на дискусију. Не постоје ти шефови одборничких група који могу одборницима изабраним да представљају грађане Крагујевца да забране да дискутују на седници Скупштине града, тим пре што текст саопштења не ваља. Шта то значи, да нам неко само прочита текст саопштења, да дигнемо руке да гласамо и да се опере срамота коју ова скупштина града носи од последње седнице.

Неприхватљиво је да нема дискусија по предлогу саопштења. Истовремено, ја сам јуче послао предлог саопштења, на шта имам право као одборник Скупштине града и молим да се о томе расправља у истој мери у којој се расправља о овом предлогу саопштења.

Не знам ко је предложио овај текст саопштења али толико права, колико он има да се расправља о његовом предлогу, припада и мени, зато што сам и ја одборник Скупштине града, зато што и ја мислим да о томе треба усвојити саопштење, али нешто другачије него што га је предложио неко непотписан. Ово је требало да буде предлог саопштења, да пише ко нам га предлаже, а ми смо добили папир на коме пише Саопштење, потписана Скупштина града Крагујевца. Такав материјал, а, ево, ја сам већ

шест година или посланик или одборник, такав материјал у свом животу нисам видео.

Ништа што је припремљено за седницу једне скупштине не може да буде без ознаке предлог, мора да буде предлог саопштења, о том предлогу да се дискутује, да имамо право да га проширујемо, допуњујемо, скраћујемо, мењамо, да га одбацимо. Да се ово данас појавило у јавности, свако би могао да помисли да је већ негде усвојено. Ја одбијам право шефова одборничких група да могу пре седнице Скупштине града да усвајају било који предлог.

Због тога тражим да у дневни ред уврстите расправу о тексту саопштења и истовремено да уврстите, у оквиру исте тачке, расправу о тексту саопштења који сам ја предложио као одборник. Као што ће најстарији одборник, и то не знам по ком основу баш он, прочитати текст овог саопштења, тако ћу и ја прочитати текст саопштења које сам предложио.

Верољуб Стевановић: Само тренутак господине Николићу, ја вас молим, пошто сте ви дуго посланик и одборник, да ми кажете у чему је повреда пословника и који је то члан повреде и у чему се састоји.

Томислав Николић: Повреда је у томе што не дозвољавате одборницима да дискутују на седници Скупштине града. Ако вам то није очигледна повреда пословника господине председнице, питајте секретара. Он се мало подшишао, али још увек је исте памети.

Крагујевац не сме да постане чудовишни град који ће сви да заобилазе

Верољуб Стевановић: Ево ја ћу да вам одговорим, питаћемо, ја вас молим да бирате речи. Ми смо имали гласање о допуни дневног реда, гласали смо да нема допуне дневног реда, према томе, ви сте тражили допуну дневног реда. Ако сте пажљиво читали пословник, а нисте пажљиво читали пословник, у чл 34. став 3, односно став 4. пише: "пријава за реч подноси се усмено или писмено чим се расправа отвори и може се подносити до закључења расправе", не пише нигде ни у једном члану пословника да по неком или по сваком питању мора да се отвори расправа.

Но, без обзира шта пише у Пословнику, ви се можете крстити, Пословник сте, колико знам ралили и ви, овај ваш који сада имам овде, у Пословнику тога нема, али с обзиром да сте ви рекли да је повреда Пословника присутна ја вас питам да ли сте задовољни одговором или хоћете да ставим на гласање да ли је повређен Пословник. Изволите.

Томислав Николић: Вама је бар, господине Стевановићу, познато да мене уопште не интересује како већина гласа када је у питању повреда Пословника.

Господине Стевановићу, одборник има право да говори на седници Скупштине града у оквиру дневног реда. То право нико не може да му одузме, то право је записано у Пословнику. Ако не стоји у Пословнику, гарантује се Уставом Републике Србије.

Ја нисам тражио допуну дневног реда. У оквиру исте ове тачке тражим да се расправља о саопштењу. У оквиру те расправе ја имам свој предлог који је исто толико релевантан као и ваш, тим пре што је седница сазвана на брзину, пре што је седница сазвана на брзину, пре што нису поштоване пословничке одредбе о времену сазивања седнице, што нисмо имали времена да на овај текст саопштења упућујемо било какве амандмане. Ја сам материјал добио јуче у пола два, до пола четири сам морао да видим о чему се ради и да вам пишем, да вам пошаљем текст свог предлога.

Дакле, ја не тражим допуну дневног реда. Ја у оквиру исте тачке, господине председниче, хоћу да о овоме дискутујем и хоћу да предлажем. На тај начин мислим да ћете исправити грешке које су очигледне у овом тексту саопштења, али мислим да ћемо о томе имати прилику да говоримо када отворите расправу. Нема тачке дневног реда без расправе, господине председниче.

Ја нисам политички наиван, нисам ни много млад, уколико мислите да ова Скупштина може да се одржи тако што ћете нешто прочитати, дићи руке и разићи се, онда је то тек једна срамота за вас господине председниче. Ако сте одбили да се изјасните о референдуму, када смо вас исто тако молили да овде уврстите у дневни ред да позовемо грађане Крагујевца на референдум, ако сте направили политички грех на прошлој седници када сте одбили да се изјасните о ситуацији на Косову и Метохији, немојте то сада да покривате седницом која траје минут. Тек то ће бити срамота и за град Крагујевца и за вас као председника Скупштине града.

Ја вас молим да отворите расправу, да одборници града Крагујевца кажу шта мисле о ситуацији на Косову и Метохији, шта мисле о томе како се решава судбина Косова и Метохије, пошто се то тиче града Крагујевца, вероватно да се тиче, чим је стављено на дневни ред. Шта то значи да неко предложи текст саопштења, бенигни текст саопштења у коме се хвали само међународна заједница и испуњавају се услови и захтеви међународне заједнице? Пустите да дискутујемо о томе господине председниче.

Како бисте се осећали, као републички посланик, да вам на седници Скупштине Србије, 28. септембра, Влада прочита своје саопштење, да се дигну руке и да ће изаћи из сале? Како бисте се осећали? Да ли би вам било ускраћено неко демократско право? О овоме данас мора да се води расправа, иначе ова Скупштина града заиста више не постоји. Онда седите ви, шефови одборничких група, издајте саопштење у име Скупштине града, не морате више ни да сазивате Скупштину. Хвала.

Верољуб Стевановић: На вашу несрећу ви сте једини одборник Српске радикалне странке, а врло добро знате као посланик Скупштине да је ово питање за Скупштину Републике Србије и Југославије. Понављам још једном, шефови оба одборничка клуба, дакле коалиције "Заједно" и СПС су се договорили о овом саопштењу и договорили су се да не буде расправе по овом деликатном питању, поготову што ће се о овом питању расправљати у Републичком и Савезном парламенту.

Дакле, ви сте дали предлог да о овоме буде расправа, пошто нема повреде пословника. Шта сте хтели Вучићевићу, изволите.

Одборник Вучићевић, "Заједно": Господине председниче Скупштине града, нема договорне демократије, подржавам господина Николића. Одборник има право да дискутује о тачки дневног реда. Ово је редовна седница Скупштине града, није ванредна седница и одборник има право да изађе и изнесе своје мишљење. Не сматрам да одборници Скупштине града Крагујевца нису компетентни да разговарају о неким делима, о ситуацији на Косову. Можда не треба да доносе неке одлуке шта треба урадити на Косову, за то је републички и савезни парламент, али сам убеђен и тврдим да Крагујевца, да грађани града Крагујевца и ова Скупштина имају релевантне чињенице, тј. људе који заступају Крагујевца и грађане града Крагујевца у републичком и савезном парламенту и имамо право да изнесемо своје мишљење, а они треба наше мишљење да заступају у републичком и савезном парламенту.

Сматрам да је ово повреда Пословника зато што се одборницима не даје право речи да кажу своје мишљење и мислим да треба, као председник Скупштине града, да дозволите да одборници кажу своје мишљење, изнесу своје предлоге и да одговарајући, тј. републички посланици и савезни посланици из ове Скупштине мишљење одборника из Скупштине града Крагујевца пренесу

републичким органима и савезним органима, како би се меродавно могло решити питање овог проблема Косова и Метохије.

Верољуб Стевановић: Дакле, ни ви нисте рекли у чему је повреда Пословника. Морате да кажете - члан тај и тај, пасус тај и тај, у томе и томе је повређен Пословник.

Одборник Вучићевић: Повређен је Пословник управо у оном члану који сте ви прочитали, али га тумачите на ваш начин. У том члану не пише да неко може да се договори да нема дискусије. Дискусија мора бити отворена, а да ли ће одборници дискутовати, то је ствар сваког одборника понаособ.

Верољуб Стевановић: О томе ће се изјаснити одборници. Повреда Пословника, Душко Пачариз, је ли тако?

Одборник Пачариз: Колеге одборници, повреда Пословника се састоји у покушају председника Скупштине града да суспендује статут Скупштине града и усвојени Пословник. Ви сте једном покушали да измените важећи статут, па је Уставни суд реаговао. Нема договора да се суспендује расправа о било којој тачки дневног реда. У праву су господин Вучићевић и господин Томислав Николић када кажу да сте ви управо повредили одредбу Пословника коју сте прочитали. Из ње несумњиво произлази да расправе о свакој тачки дневног реда Скупштине града мора бити. Чак се и реч расправа ту помиње. У сваком случају, морате да кажете која то одредба Статута или Пословника Скупштине града предвиђа да се о неком питању одлучује без расправе?

Кажите који је то правни основ да би могло да се ради како ви предлажете. Значи, не може се одлучивати без расправе. То је основно демократско право, једино ако ви нисте у некој другој школи неке демократије учили, тај начин одлучивања без расправе. Оно што је најважније, шеф, односно председник одборничког клуба коалиције "Заједно" може да се договори са било ким о било чему, али то нас не обавезује.

Он може да се договори да скаче у Римски бунар, али то је његов проблем. Такав договор мене не обавезује. Да ли ће неко изаћи да дискутује и да расправља и шта ће он расправљати, то ће бити његов проблем и његова ствар, а ствар ове Скупштине је да после расправе донесе важећу одлуку.

Верољуб Стевановић: Дакле, и даље кажете да је повреда Пословника у питању. Још једном вам кажем да су многи постигли шефови одборничких клубова, да су на својим клубовима добили задатак и мандат да то ураде. Дакле, нису то урадили из своје главе лично. С обзиром да и даље мислите да је повреда Пословника у питању, питам одборнике:

Ко мисли да је извршена повреда Пословника? (шест)

Ко је против тога? (двадесет три)
Констатујем да није извршена повреда Пословника. Ставићу на гласање овај предлог који је дат.

Ко је за то да се отвори расправа о овом питању? Господине Николићу, било је гласање у току, али реците.

Томислав Николић: Господине председниче, по ком члану Пословника ви нас питате ко је за то да се расправља о некој тачки дневног реда? Молим вас, наведите ми тачку Пословника која вам даје право да питате Скупштину ко је за то да се расправља о некој тачки дневног реда? Хоћете ли можда да нас питате ко је за то да нас позову на следећу седницу Скупштине, па да се овде изгласа већином да се одређени одборници уопште више не позивају?

Зашто сте ми упутили позив за данашњу седницу Скупштине? Да слушам шта сте се договорили ви и шеф одборничке групе СПС-а? Мене то уопште не занима. Ако сте се ви договорили да ваши одборници не дискутују, ако је он прихватио то да његови не дискутују, то не обавезује мене и остале који не припадамо тим одборничким групама. Ако постоји неки поданички однос међу вама господо одборници, ви поштујте такве договоре својих шефова, али ме-

воји Скупштина града Крагујевца. Онај који ће да вам осветла образ, да скинете са себе срамоту. Вас је срамота што нисте хтели овде да дискутујете. Где вам је председник Владе из Демократске странке? Њега је срамота да о овоме дискутује, зато што демократска странка не подржава напоре Владе Републике Србије да се ситуација на Косову и Метохији реши. Ко ме ви робујете на данашњој седници, Демократској странци, својим грешкама?

Ову седницу сте сазвали, и у јавности сте то објавили, зато што вас је критиковао председник СПО-а. Какав је ово начин, да цела Скупштина града Крагујевца зависи од тога кад ће вас да искритикује председник СПО-а. Кад је неко на игли, кад није на игли? Морате господо да се понашате као изабрани одборници, чекају вас нови избори. Да видим колико се љутите, изволите овде заговорницу.

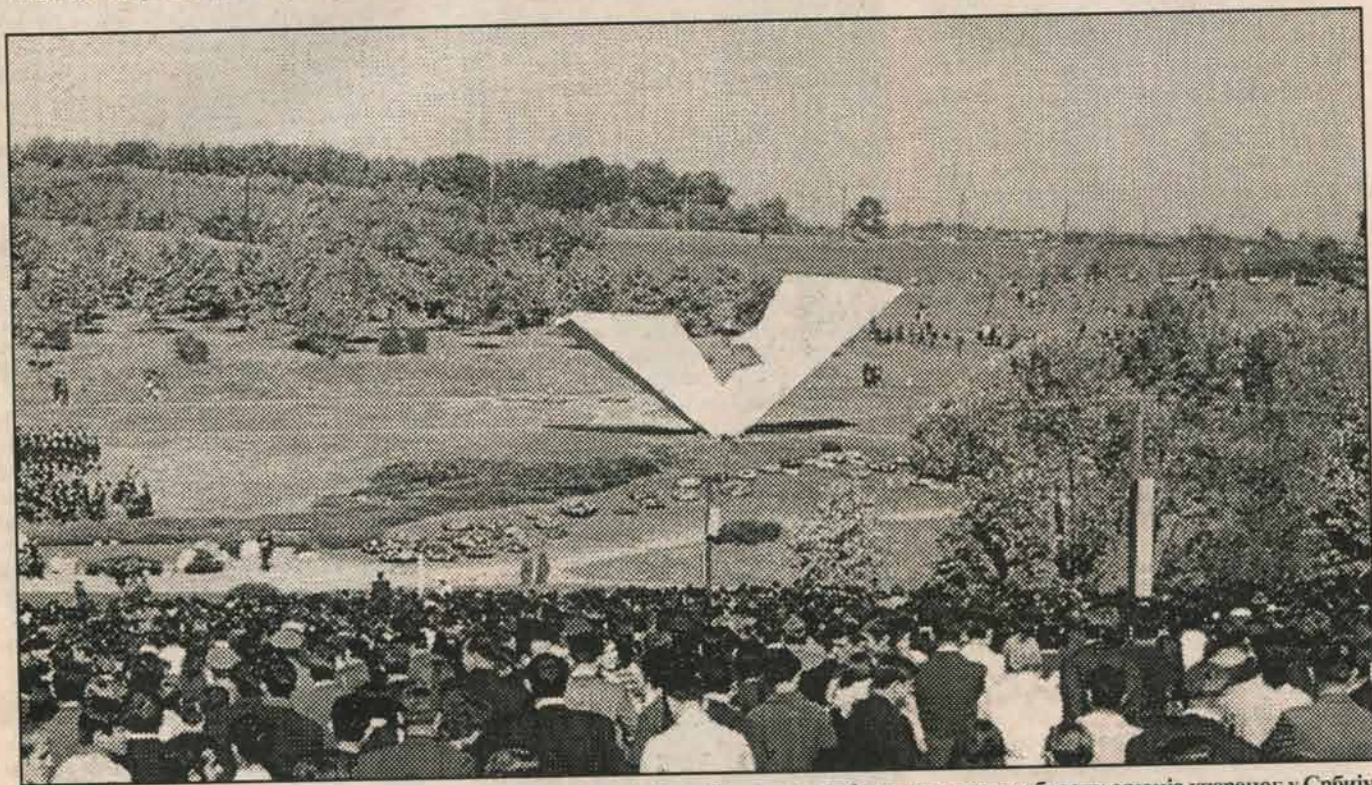
Верољуб Стевановић: Само тренутак,

де, али Ви сте ставили предлог да расправе буде, зато што смо демократе.

Ви причате неке приче које вама олговарају, желећи да се овде дискутује о нечему што је требало расправљати и радити много раније, с обзиром да сте у Влади, у парламенту републичком и савезном. Тамо ће се то дискутовати, ми ћемо рећи своје мишљење, не у једном јаловом саопштењу, у правом саопштењу, да не би било таквих прича, промена речи, слова, свађа. Ово је јединствен случај да се око врло важних ствари одборници јединствено изјасне. Због тога се ово и дешавало. Дакле, стављам на гласање.

Томислав Николић: Реплика.

Верољуб Стевановић: Нема реплике, нема повреде пословника, шест пута нема реплике, немате право на реплику. Прекидам Скупштину два минута. Нећете успети господо радикали, мада сте се спремили. Ово је Скупштина града Крагујевца и то неће моћи.

Споменик у Шумарицама: локална власт изванредно сарађује са Немачком која држи прст на обарачу оружја упереног у Србију

не то не обавезује.

Ја имам императивни мандат у овој Скупштини да дискутујем о свакој тачки за коју сам се припремио. За ову сам се припремио и о овој желим да дискутујем. Ви можете да се договорите да изађете и да не слушате шта ћу ја да причам, али не можете ви да се договорите да ја не дискутујем за овом говорницом. Ко сте ви да се договорите да један одборник не дискутује за говорницом? Или можда ви уопште не знате шта је демократија или вам је ово зрнце власти које сте освојили ушло у главу, па сте се претворили у неки симбол власти и уопште више не знате како се осећа неко ко није на власти или неко ко жели да помогне власти.

Данас хоћу да вам помогнем да усвојите текст саопштења какав треба да ус-

молим вас. Немојте да користите говорницу у те сврхе, због тога да се не би користила о овом питању, врло деликатном, у те сврхе које ви покушавате да користите, договор је да се направи заједничко саопштење и да се о њему не расправља.

То је прво. Друго, обавеза је свих одборника да прихвате одлуку већине по било ком питању, по било ком предлогу. Овде су два предлога, прво ваш ће бити на гласању - да ли ће се отворити расправа, а може бити предлог било који, он ће бити на гласању. Може он вама да смета колико год хоћете, то што сте ви хендикепирани, што немате одборничку групу, то је ваш проблем, али, највеће и једине две одборничке групе у овом лому су се договориле да расправе не бу-

Томислав Николић: За реплику се олмаха даје реч, и то пише у Пословнику.

Верољуб Стевановић: Упозоравам вас по члану 36 - не можете добити реч док вам је председник не да.

Томислав Николић: Упозорили сте ме да сам хендикепиран, хоћу да вам докажем да нисам.

Верољуб Стевановић: Молим вас, прво, имате меру упозорења, прву меру упозорења. Ја вас молим да напустите говорницу.

Томислав Николић: Даме и господо одборници....

Верољуб Стевановић: Прекидам седницу још два минута.

Одборник СПС Бајевић из сале: Па немојте више да прекидамо, дај да радимо, није ово твоја скупштина.

Верољуб Стевановић: Молим вас, договор је...

(Одборник из сале: Ма нема договор, хоћемо да радимо).

Верољуб Стевановић: То је ваш проблем, господине Бајевићу, ви сте требали са својим шефом одборничког клуба да се договорите, не може то тако.

Одборник Бајевић: Господине председниче, ја сам одборник, хоћу да радим и нећу са тобом да се расправљам овде, дозволи да радим.

Верољуб Стевановић: Сада је пауза.

Одборник Бајевић: Није пауза, не можеш самовољно да доносиш одлуке овде, није ово твоја скупштина.

Верољуб Стевановић: То питајте свог шефа одборничког клуба.

Одборник Бајевић: Нећу никога да питам, па ја сам одборник, нећу да питам ни шефа одборничког клуба. Молим вас, хоћу седница да се одржи. Е, хајдемо да радимо.

Верољуб Стевановић: Али мора да се поштује ред и пословник за седницу.

Одборник Бајевић: Да је среће, пропшти пут смо требали ово да усвојимо, треба да вас је срамота, стидите се.

Верољуб Стевановић: Како вас није срамота, текст који сте усагласили сада хоћете да промените, ви сте га усагласили. Молим вас, господине Николићу, мислим да нема потребе да заостравамо ситуацију, ја вас молим да напустите говорницу.

Томислав Николић: Али ако сам већ хендикепиран, нећу послушати вашу молбу...

Верољуб Стевановић: Ја ћу бити принуђен да ставим на гласање да се удаљите са седнице.

Томислав Николић: Да ме удаљите са седнице?

Верољуб Стевановић: Да, знате Пословник, ви сте га писали, између осталог, али ја вас молим да не долазимо у ту ситуацију.

Томислав Николић: Било је таквих грубијана и раније на власти.

Верољуб Стевановић: Нису грубијани у питању, ви сте грубијан, ви не поштујете Пословник у коме недвосмислено пише да немате права на реч, док вам је не да председник.

Томислав Николић: Пише да одмах морате да ми дате реч, када тражим реплику.

Верољуб Стевановић: Добили сте реч за реплику више пута.

Томислав Николић: Ево, изашао сам, не дате ми да говорим, хоћете у паузи да расправљамо.

Верољуб Стевановић: Не, пауза је у току, ја вас молим, знате одлично Пословник.

Томислав Николић: То вама не ваља, што ја знам Пословник.

Верољуб Стевановић: Па због тога нисте рекли у чему је повреда, јер га знате.

Томислав Николић: Није повреда него реплика, не слажем се.

Верољуб Стевановић: Кршите га, не, не, кршите га, нисам вам дао реч, није реплика у питању, кршите га, две реплика не може, не можете десет реплика да имате по истом питању. Молим Вас...

Томислав Николић: Свађате се као жена преко плота, председниче.

Верољуб Стевановић: У реду, пауза је још у току, па кад почне, ...ја вас молим да напустите говорницу.

Томислав Николић: Тамај посла председниче.

Верољуб Стевановић: Добро, ви волите то, не размишљате о платама, о пензијама, о осталим стварима.

Томислав Николић: Ставите на дневни ред плате, пензије, па ћу да дискутујем. Није по Пословнику да дискутујем о ономе што није на дневном реду.

Верољуб Стевановић: Да бисмо могли, господе, да наставимо седницу, бихемо принуђени, да би се ред успоставио, а ставићу на гласање удаљење господина Николића са седнице, с обзиром да се не придржава Пословника.

Томислав Николић: То ћете морати и физички да изведете.

Верољуб Стевановић: То ћемо видети, господине Николићу, ја то не желим, то ви желите.

Томислав Николић: Ја то желим да видим баш.

Верољуб Стевановић: У реду, хоћете да позовете одборнике. Господине Николићу, ја вас молим да напустите говорницу.

Томислав Николић: С обзиром на то да сте мени упутили речи са говорнице, господине председниче, имам право на реплику.

Верољуб Стевановић: Господине Николићу, нисам вам дао реч за реплику.

Томислав Николић: Овде сам чуо да сам хендикепиран, зато што нисам члан ниједне од одборничких група.

Верољуб Стевановић: Господине Николићу, немате право, нисте добили реч.

Томислав Николић: Немојте да ме прекидате кад говорим, нико нема право да прекида говорника док говори.

Верољуб Стевановић: Извините, нисте добили реч. Добијате другу меру упозорења, господине Николићу. С обзиром да не слушате и нећете да поштујете Пословник.

Томислав Николић: Нисам хендикепиран тиме што нисам члан.

Верољуб Стевановић: Ја сам принуђен, даме и господо одборници, да ставим на гласање предлог да господин Николића удаљимо са седнице. Ко је за то да се примени члан 36. и да се господин Николић удаљи са седнице, молим вас? Молим вас, ко је за? Ја вас молим да пребројте. (24)

Одборник Бајевић из сале: Ма нема кворума, не можете тако.

Верољуб Стевановић: Нисам то желео, то сте ви желели. Ко је против, молим вас пребројте?

Томислав Николић: Изражавам сумњу у бројање гласова и тражим да се утврди прозивком.

Верољуб Стевановић: Гласање је, господине Николићу, у току.

Томислав Николић: Нису тачно пребројани гласови, и ја сам бројао, и сада тражим прозивку.

Верољуб Стевановић: Пребројте гласове.

Томислав Николић: Молим вас, тражим да се гласање изврши прозивком.

Верољуб Стевановић: Само да се гласање заврши. Значи, 17. Ко је против, а значи то је против, тих 17. Ко је уздр-

жан? (два) Молим стручне службе, изволите, проверите гласање прозивком.

Томислав Николић: Како да провере гласање стручне службе, Скупштина мора да провери...

Верољуб Стевановић: Молим вас, они ће читати једног по једног и прозивком ће се гласати, господине Николићу, знате на шта сам мислио.

Томислав Николић: То је гласање прозивком, а није провера.

Верољуб Стевановић: Провера, како се гласа, како је гласано. Хоћете молим вас да напустите говорницу док се не заврши гласање, изволите. (Прозивање одборника).

Томислав Николић: Колики је кворум?

Верољуб Стевановић: Кворум је утврђен, али је варијабилан, он то одлично зна, 43 у кворуму. По мојој евиденцији, реците.

Драгиша Марковић: 23 је за, 19 против и 3 уздржана.

Верољуб Стевановић: Значи 23-19-3. Значи, већина је за. Захваљујем Константујем да је Скупштина донела одлуку да се господин Николић удаљи из сале, да не присуствује овој седници. Поред, заиста жаљења, то морам да вам кажем, ово нам није било потребно и могли смо заједнички да се договоримо, да постигнемо један минимум. Ја вас молим, дакле, имамо предлог и на гласање га стављам.

Ко је за то да се одржи расправа по овом питању, молим вас. Пребројте. Господин Николић није на седници, али ми поштујемо договор господине Николићу, и то је трагедија овога. Замислите да је то била расправа без припремљеног овог текста. Онда би било...

Томислав Николић: Зашто се мени обраћаш ако нисам на седници?

Верољуб Стевановић: Још нисте изашли, онда не можете да гласате. Ја вас занста молим и поштујем вас...

Томислав Николић: Како ме поштујете, истерујете ме са седнице.

Верољуб Стевановић: Сами сте себе истерали.

Одборник Бајевић: Нема одлуке, кворум је 46, а Томислав Николић није гласао. 23 је за, 19 је против плус 3 уздржана, то је 22 и 1 то је 23... (сви у глас причају).

Верољуб Стевановић: Господине... предлог се гласа са већином, ако хоћете да се изгласа са већином присутних одборника у сали, а кворум мора да постоји.

Одборник Бајевић: Не може да буде кворум 43 него 46... (сви у глас причају).

Верољуб Стевановић: Молим вас, ко је против, пребројте. Ја поштујем договоре господо социјалисти... (сви у глас причају). Колико је за предлог да буде расправа? - 13. Ко је против, пребројте, значи, 25 уздржаних? (Нема). Захваљујем и констатујем да нисмо изгласали предлог да се води расправа.

Замолно бих професора Јосифа Милетића да прочита заједнички предлог саопштења одборничких група Социјалистичке партије и коалиције "Заједно". Молим вас, сае слушајмо га пажљиво.

Јосиф Милетић: Дама и господе, Скупштина града Крагујевца подржава активности Републике Србије и СРП, усме-

рене ка циљу мирног решавања ситуације на Косову и Метохији.

С обзиром на актуелно стање и сложеност прилика на Косову и Метохији, потребно је, по мишљењу одборника Скупштине града Крагујевца, да савезни и републички парламент на својим заседањима донесу адекватне одлуке, које би биле у функцији разрешења укупне ситуације на Косову и Метохији.

Интерес свих грађана наше земље је мир, слобода и економски развој. Политичка средства и преговори представљају прави и једини могући начин који ће довести до разрешења кризе на Косову и Метохији, обезбедити миран живот и просперитет свим грађанима ове покрајине, без обзира на њихову верску и националну припадност. Стога одборници Скупштине града Крагујевца пози-

вају представнике Албанаца на Косову и Метохији, да безусловно приступе преговорима са представницима Владе Републике Србије и допринесу мирном и трајном решењу ситуације на Косову и Метохији, што је интерес целокупне међународне заједнице.

Одборници Скупштине града Крагујевца најоштрије осуђују злочине албанских сепаратиста и терориста, почињене у селима Клечка, Глођане и другим местима и тражимо од надлежних државних органа да се почињени ових нереда приведу лицу правде и примерено казне.

Ценећи тежину економске ситуације на Косову и Метохији, Скупштина града Крагујевца ће учествовати у акцији обезбеђивања хуманитарне помоћи за грађане Косова и Метохије који трпе последице терористичког деловања.

Верољуб Стевановић: Захваљујем, стављам на гласање. Ко је за то да се овакво саопштење усвоји, пребројте молим вас. Ово је заједничко саопштење, саопштење одборника Скупштине града и врло је битно и мерена је свака реч. То значи, ако сте добро пребројали да је 47. Ко је против? (Нема). Уздржаних? (Нема)

Даме и господа одборници, ја вам се захваљујем. Није нам требао овакав инцидент. Показали смо ипак да можемо да се договоримо око неких ствари. Ово је минимум који смо могли да договоримо. Ја сам због тога заиста радостан, а мислим да су и наши суграђани. Очекујем да ће ова расправа да буде на савезном и републичком парламенту.

Треба да поправе они који су на прошлој седници тражили да се саопштење прави на седници. То би тек било ружно и ко зна шта би било. Дакле, ја вам се још једном захваљујем, вероватно се види мо средином октобра.

Стављам вам на увид текст предлога саопштења Скупштине града, који сам поднео председнику Скупштине града и који је, из не знам ког разлога, много огорчио, наљутио, разбеснео председника Скупштине града, да је одлучио да ми не дозволи да га прочитам и да је одлучио да натера одборнике коалиције "Заједно" да донесу одлуку о мом искључењу са седнице.

Скупштина града Крагујевца Председнику Скупштине Крагујевац

Подносим предлог Саопштења Скупштине града Крагујевца који предлажем да се усвоји на седници Скупштине заказаној за петак 18. септембар 1998. године.

Саопштење гласи:

Скупштина града Крагујевца је на седници одржаној 18. септембра 1998. године усвојила следеће

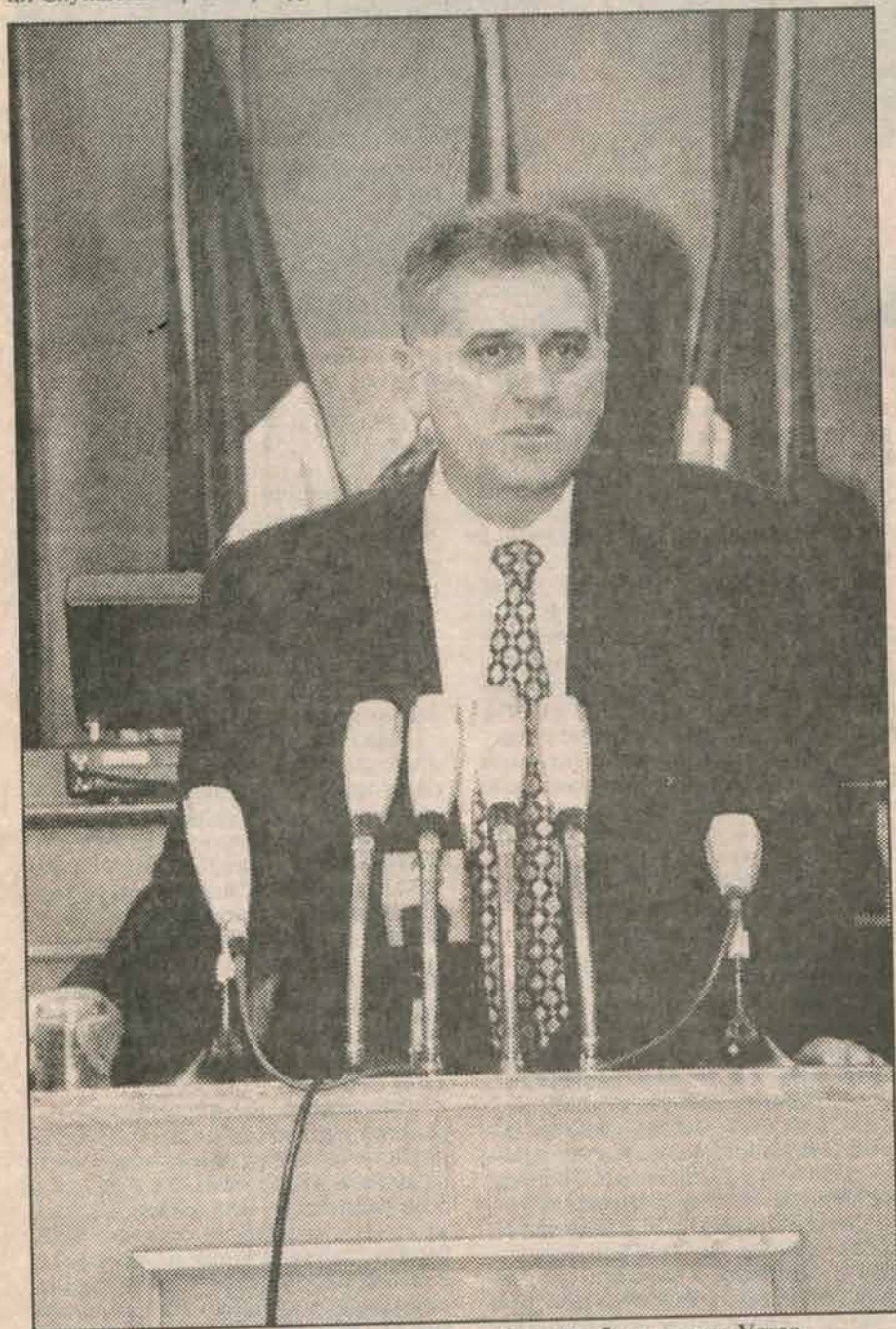
Саопштење

Скупштина града Крагујевца најоштрије осуђује варварске злочине албанских терориста почињене на Косову и Метохији над грађанима Србије.

Скупштина града Крагујевца изражава захвалност припадницима полиције Републике Србије и Војске Југославије за храброст и приврженост свом народу и држави и честита им успехе постигнуте у борби против терориста.

Скупштина града Крагујевца подржава све активности и мере које предузимају владе Републике Србије и Савезне Републике Југославије у циљу очувања безбедности, територијалног интегритета и суверенитета Републике Србије и Савезне Републике Југославије.

Скупштина града Крагујевца подржава Владу Републике Србије у настојањима да се разговорима делегације Владе Републике Србије и представника политичких странака албанске националне мањине, мирним путем, трајно

Они који би да ме спрече да дискутујем нека боље проуче Устав, законе ове земље и Пословник Скупштине града Крагујевца

Навикао да се бори против терора власти: већ две године Томислав Николић се бори против недемократске општинске власти у Крагујевцу

оконча криза на територији Косова и Метохије.

Скупштина града Крагујевца подржава одлуку Владе Републике Србије да затражи ванредно заседање Народне скупштине Републике Србије на коме ће пред посланицима и грађанима, у директном телевизијском преносу, поднети извештај о мерама спроведеним на Косову и Метохији од референдума до дана одржавања седнице.

Скупштина града Крагујевца ће, у складу са својим могућностима, учествовати у обезбеђивању хуманитарне помоћи за све грађане Косова и Метохије који трпе последице терористичког дивљања.

У Крагујевцу,
17. септембра 1998. године
Одборник

Томислав Николић

Изјаве за телевизију „Палма плус“, из Јагодине после одржане седнице Скупштине

Новинар: Ево, господине Стевановићу, ја вас молим да за наше гледаоце оцените данашње заседање Скупштине града, а било је мало и инцидентних ситуација.

Верољуб Стевановић: Јесте, видите, али прво бих желео да поздравим гледаоце Телевизије „Палма плус“. Драго ми је да будем у том студију, надам се да ћу се ускоро тамо наћи.

Ево, мислили смо да ће ово бити једна мирна, кратка седница. На прошлој смо имали неке мале инциденте, јер су социјалисти хтели да тема буде распра-

ва о Косову, односно саопштење о Косову. Наравно, не можете на седници направити саопштење и ја сам онда дао на гласање, а лично сам и ја гласао, да буде то саопштење, мада би то значило једно пет сати договора око сваке речи. Ништа од тога не би испало и зато смо направили заједничко саопштење. Дакле, потпредседник Скупштине, и један и други одборнички клуб и потписано је, усаглашен је текст, потписан од стране и једног и другог шефа одборничких клубова, и коалиције „Заједно“ и СПС-а и потпредседника Скупштине града.

Ево, овде имам и да вам покажем и договорено је да не буде расправе, јер је то врло деликатна ствар, а овде пише да то треба да буде предмет расправе Републичког и Савезног парламента.

Наравно, господин Николић који је хендикепиран тиме што је само он одборник из Српске радикалне странке у нашем парламенту, односно нашем дому, нашој скупштини, он је једноставно желео да неко своје саопштење стави на дневни ред. Ја, наравно, нисам дао и молио сам га прво и дозвољавао сам му да говори о повреди Пословника која није постојала очигледно, дакле да није постојала, а да је он знао да не постоји повреда Пословника, јер он је учествовао и у писању тог Пословника. Он је једноставно желео бесплатну рекламу.

Питање Косова је врло деликатно питање и ја нисам дао да се расправа отвори, а најбитније је било што су практично све странке у Скупштини дале једно саопштење које је врло коректно. То је мени био циљ, ово је јединствен

случај, дакле, за сада о Косову да и Демократска странка, и СПО и СПС и ЈУЛ и сви остали, направили су једно заједничко саопштење, што је велика ствар. Да смо отворили расправу ко зна шта бисмо чули, а није овај парламент, овај дом место где се та расправа треба да деси. То су ова друга два парламента, то смо написали у свом саопштењу и ко зна шта би се из тога издвојило, можда не бисмо имали ни ово саопштење, већ бисмо имали неке инциденте и свађе, што нисмо желели.

Нажалост, социјалисти који су и били потписници и овог договора и овог саопштења су гласали за расправу, а све време смо се договарали да расправе не буде, да не би било неких глупости. Али, политика је политика и мислим да је народ Крагујевца видео да се ради о политиканству социјалиста и да се ради о покушају бесплатне рекламе господина Николића, о једној врло ружној слици, а он је удаљен са седнице Скупштине града, господин Николић, значи потпредседник Владе због неодличног понашања и кршења Пословника.

Он се наравно после тога понашао коректно јер је знао да бих ја ишао до краја. Ово је седница, ово је озбиљна кућа, овде нема шале и нема разлога да се деси та шала. Он је потпредседник Владе, он мора да схвати да, осим што је одборник, да је посланик и Савезног и Републичког парламента и потпредседник Владе Републике Србије, а приказује се у једном светлу које је јако ружно.

Дакле, све у свему седница је завршена. Ја сам веома задовољан коначним завршетком седнице и свиме оним што је следило, дакле следи ово саопштење које је врло коректно и ја бих молио да га пренесете. Јединство је од Скупштине града Крагујевца, од свих одборника, а ми смо се једногласно изјаснили о њему и то је мени и нама свима био циљ, јер Косово је врло деликатно питање. На овакав начин, дакле овако, треба да се решава. Договором, јер о Косову не сме да буде политиканства, не сме да буде политике, мора да се постигне договор и због тога је ово било овакво и због тога сам ја на крају крајева и задовољан. Хвала вама.

Новинар: Господине Николићу оцените, молим вас, ток експресне седнице на којој је требало да се расправља о проблему Косова и Метохије?

Томислав Николић: Били сте сведоци да председник Скупштине града заиста води Крагујевца у понор, у велику несрећу и већ је постало симптоматично да више нико не може да дође у Крагујевца а да не буде испраћен каменицама, грубостима. Сама седница Скупштине града показала је да одборничка група која је тренутно на власти у Крагујевцу нема политички нерв, нема ништа српско и нема ни зрице демократије у себи.

Ја сам био принуђен да, што би рекао наш народ, истерам мечку из рупе, да покажем како овде више нема демократије, пошто се ради само по налозима из Београда, највероватније председника СПО-а.

Под притиском грађана Србије, грађана Крагујевца, који су свесни да је полиција на Косову и Метохији урадила изванредан посао, они су морали да сазову ову седницу, а онда су од ње направиле фарсу. Написали су једно бенигно саопштење, саопштење у коме нема похвале ни за кога ко је нешто добро урадио на Косову и Метохији, нема осуде ни за кога ко је нешто лоше урадио. Има улагивана међународној заједници, као да се њима треба улагивати, као да нам мисле нешто добро.

Видели сте, ја сам ишао до краја, да будем искључен са седнице, зато што не могу да схватим да неко може да ми ускрати право да дискутујем о нечему што је тако важно. Нажалост, социјалисти су насели на неку игру СПО-а и Демократске странке, учествовали у овој фарси, онда су покушали делимично да ублаже негативан утисак код грађана Крагујевца које ће ова седница сигурно изазвати, али су на крају ипак гласали за овакво саопштење, иако је могло да се направи много боље, са којим би сви били задовољни.

Излуђујућа је последња реченица на седници Скупштине, која отприлике гласи - таман посла да смо саопштење усвајали на седници Скупштине, шта би тек онда испало од тога. То значи да у Крагујевцу нема демократије, а да неко мисли да је локална самоуправа заиста власт.

Уместо да се побрину да Крагујевца изгледа лепо, чисто, умивено и да грађани буду задовољни на шалтерима, да се обезбеде плачеви за градњу кућа, да се обезбеде локације за пословне об-

јекте који би се градили, они се баве подметањима, истеривањем силе, слушају овај народ.

Исте вечери, користећи привилегију да телевизија Крагујевца износи грађанима Крагујевца искључиво ставове Српског покрета обнове и Демократске странке, председник Скупштине града и његови коалициони партнери издали су више саопштења којима су разговарали на седницу Скупштине и моје "понашање".

Ево како су изгледала саопштења:

Демократска странка средствима информисања

Поводом данашње седнице Скупштине града Крагујевца, Инфо-служба Градског одбора Демократске странке у Крагујевцу, преноси изјаву одборника ДС и коалиције "Заједно" у Скупштини града, Зорана Арсенијевића, у којој се каже:

"На данашњој седници смо усвојили усаглашено саопштење о косовском проблему, пре Републичке и Савезне Скупштине, а требало је да редослед буде потпуно другачији. Нажалост, и овога пута су поједини одборници скупштинску говорницу злоупотребили у жељи да на несрећи народа зараде јефтине политичке поене. Пре свих у томе се истакао потпредседник Владе Србије, Томислав Николић. Уместо да извести пензионере о датуму исплате пензија и динамици враћања дуга, уместо да обавести мајке и децу о исплатама заосталих лечјих додатака, да информисање болеснике о томе када ће моћи да подигну лекове са листе приоритета, он је на себи својствен начин, демагошки, покушао да на српској националној несрећи политички ушћари.

Али, код већине одборника је преовладао свест о тежини проблема који је пред њима, па је на једини ефикасан начин, удаљавањем господина Николића из скупштинске сале, предложено саопштење и усвојено" - закључио је одборник Зоран Арсенијевић.

У Крагујевцу,
18.9.1998. године
инфо-служба
ГО ДС Крагујевца

Српски покрет обнове Градски одбор Крагујевца Саопштење за јавност

Градски одбор Српског покрета обнове Крагујевца није изненађен политиканским понашањем потпредседника Владе Србије и јединог одборника Српске радикалне странке у Градској скупштини Томислава Николића, на данашњој седници Скупштине града, као и покушајима опструкције заседања од стране појединих отпадника СПО-а. Очигледна је била намера Томислава Николића да од скупштинске седнице направи амбијент за јефтину промоцију идеја странке којој припада. Приземна патриотска реторика представника Српске радикалне странке, са позиција дежур-

них "чуvara" народних интереса, никако не може помоћи српском народу на Косову. Грађани Србије су били сведоци шешелјевског поигравања националним интересима у протеклом периоду, чије трагичне последице највише осећа избегли народ са бивших српских територија у Хрватској.

Градски одбор СПО-а сматра да је најбоља одбрана државних и националних интереса у државној мудрости и правременој дипломатији, а не у вербалним залагањима која су ограничена партијским и краткорочним циљевима. Стога, СПО ће се и даље залагати за вођење озбиљне политике у решавању косовског проблема, доношење јединствене државне платформе о Косову, укључивање парламената у разрешење косовске кризе, правремено и ефикасно деловање органа државне одбране и правосуђа, а нарочито за покретање нове медијско-дипломатске офанзиве према свету у циљу представљања истине о Косову која је на страни Србије.

У Крагујевцу,
18. септембра 1998.
Информативна служба
СПО Крагујевца
портпарол Зоран Палчић

Српски покрет обнове Градски одбор Крагујевца Саопштење за јавност

Одборници Градске скупштине на данашњој седници су заједничким саопштењем осудили деловање пиптарских терориста на Косову и Метохији, пруживши подршку активностима Републике Србије и Савезне Републике Југославије на изналажењу мирног решења косовске кризе. Одборничка група СПС-а, гласањем за покретање расправе о тексту саопштења, који је већ био усаглашен, директно је прекршила постигнути споразум на састанку председника одборничких клубова коалиције "Заједно" и СПС-а, где је договорено да расправе на самој Скупштини о томе не буде.

Овакво понашање одборника СПС-а представља доказ хаоса који влада у организацији те странке у Крагујевцу и потврђује сумњу Градског одбора СПО-а у озбиљност политичких ставова крагујевачких социјалиста, као и у могућност будућих усаглашавања по важним политичким питањима.

У Крагујевцу,
18. септембра 1998.
Информативна служба
ГО СПО Крагујевца
портпарол Зоран Палчић

Сви редом заборављају, господин Верољуб Стевановић нарочито, основна демократска начела: говори и пусти друге да говоре, не чини другоме оно што не би желео да чине теби и најглавније - нема одлуке без дискусије.

Све док се будем бавио политиком борићу се против тираније и осиноности власти. Тако сам васпитаван од малена, а касно је да се мењам чак и када бих то хтео.

Томислав Николић

ИЗВОДИ ИЗ РАЗГОВОРА ТОМИСЛАВА НИКОЛИЋА,
ПОТПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ, КОЈИ ЈЕ ВОЂЕН 11. СЕПТЕМБРА 1998. ГОДИНЕ
У СТУДИЈУ ТВ "ПАЛМА-ПЛУС" ИЗ ЈАГОДИНЕ

НАТО ПАКТ ЗВЕЦКА ОРУЖЈЕМ

НАТО пакт наговештава бомбардовање Србије, користећи као изговор тзв. хуманитарну катастрофу, која се, наводно, догађа на Косову и Метохији. Пред претњама не смемо да затварамо очи и да забијамо главу у песак, иако нико од нас не гаји илузије да можемо да победимо НАТО пакт. Надам се да нико није спреман да учини било какав уступак, нити да устукне и уступи педаљ територије државе Србије, било коме без борбе

Водитељ: Поштовани гледаоци, добро вече. Ово је телевизија "Палма плус", телевизија којој можете веровати јер вас информисаће из прве руке. Ово је 82. емисија посвећена актуелним политичким збивањима на подручју Србије и Југославије.

Имам задовољство да поздравим потпредседника Владе Републике Србије, господина Томислава Николића. Добро вече, и добро дошли у наш студио.

Томислав Николић: Добро вече, боље вас нашао.

Водитељ: Господине Николићу, оно што смо данас чули на конференцији за штампу Српске радикалне странке и вашег првог човека, др Војислава Шешеља, било је доста оштро када је реч о претњама међународне заједнице, или конкретно НАТО пакта, да може доћи до војног удара због ситуације на Косову и Метохији.

Чули смо такође, јер је данас била конференција за штампу, и Социјалистичке партије, односно њеног представника, господина Дачића. Он каже да неће доћи до тога, јер ће Русија ставити вето. Зашто оваква оштра оцена дата од стране српских радикала да се треба спремити за одбрану Србије и Југославије?

Томислав Николић: Па, знате, та данашња изјава са конференције за штампу је плод анализе политичких догађања у свету, која је вршена у Српској радикалној странци и која указује на то да ми морамо бити спремни на све. Наравно, ми то не прижељкујемо, ми се томе не радујемо, али нема државе у свету која би могла да на такве претње остане индиферентна, тим пре што су околности такве да ми можемо са неком вероватноћом да говоримо о томе да су појединци у појединим државама спремни да те претње и остваре.

Наиме, увек кад се у некој од великих западних држава одржавају избори, копља се ломе преко СРЈ, или шире, преко Балкана. Овог пута Немце чекају избори. Немци су начинили грдну грешку, што су иницирали забрану летова ави-

Да нисмо били ефикасни на Косову и Метохији, већ бисмо имали отворено пштање Рашке области

она JAT-a у европске земље, тиме себе спречили да нам и даље враћају лажне азиланте Албанце, којих има око 200.000 на територији Немачке. И сам Клаус Кинкел, који спада у највеће србомрце, је на телевизији Муслиманско-Хрватске Федерације изјавио да их лажни азиланци са Косова већ сада коштају око 20 милијарди долара.

Дакле, Немачка, из уста свог министра одбране Фолкера Ријеа, наговештава бомбардовање СРЈ и циљева у Србији посебно, због тзв. хуманитарне катастрофе које су биле на територији Косова и Метохије. Ми пред тим не смемо да затварамо очи и да забијамо главу у песак. Немачка је кивна на српски народ. Немачка је у два наврата почињала светске ратове нападима на српски народ. У оба рата имала је привремене успехе, али никада није успела да победи српски народ. Уосталом, српски народ никада нико неће моћи успети да победи. Ово је трећи пут да насрће на нас, и ми им поручујемо исто оно што им је поручивао и Никола Пашић, исто оно што су им поручивали људи који су се 1941. године одметнули у планине и у шуме - бранићемо се свим силама.

Нико нема од нас илузија да можемо да победимо НАТО пакт, али нико од нас, ја се надам нико ни у Влади народног јединства, али сад говорим у име Српске радикалне странке, нико од нас није спреман да напусти било који уступак, нити да устукне и уступи педал територије било коме без борбе. Зато смо као странка одговорних људи, странка која сада партиципира у власти у Републици Србији и, ако постоји нека одговорност у међународним оквирима Владе Републике Србије, постоји одговорност и Српске радикалне странке, изашли пред грађане Србије, онако, отворено, искрено, као што смо излазили у време док смо били у опозицији, да их упозоримо на то да се свашта припрема и да ми морамо да будемо спремни. Истовремено тражимо од СРЈ, која командује Војском Југославије, да се изјасни да ли је спремна, шта је још потребно да припремимо да бисмо успешно одбранили своју територију.

Влада пред народом полаже рачуне

Водитељ: Хоћете ли онда тражити заседање Скупштине Југославије Ивица Дачић је данас рекао - немамо захтева за Скупштином Југославије.

Томислав Николић: Па, ми можемо да говоримо оно што је сада тренутно најбитније, а то је седница Народне скупштине Републике Србије заказана за понедељак 28. септембар. Седницу иницира Влада Републике Србије зато што је прошло довољно времена од расписивања референдума, зато што је један велики посао обављен, зато што нас очекује доста послова, што имамо још увек веома дискутабилну ситуацију на Косову и Метохији и зато што имамо обавезу да пред посланицима и у директном преносу, пред свим грађанима Србије, поднесемо извештај шта смо учинили

на Косову и Метохији, шта још морамо да учинимо и колика је цена.

Што се тиче Савезне скупштине, ја нисам сигуран у то да може лако да се закаже седница Савезне скупштине, зато што Република Црна Гора инсистира на томе да њена делегација у Већу република буде састављена искључиво од посланика једне политичке странке, односно једне групе која је у коалицији изашла на изборе, занемарујући чињеницу да је странка Момира Булатовића процентуално незнатно мањи број гласова имала од победничке странке, односно да јој припада 7-8 посланичких места у Већу република. Савезни устав такву мајоризацију једне политичке странке у једној федералној јединици не дозвољава.

Дакле, мора прво да се реши пред Савезним уставним судом да ли су устав Србије и Црне Горе у сагласности са Савезним уставом, па да онда одредимо ко су посланици у Већу република, односно ко је у праву. Све догле тешко ће ићи казивање седнице Савезне скупштине. Могуће је да ће да се закаже у старом сазиву, и то не би било у реду, могуће је да се закаже у новом, али онда они посланици које је верификовала Скупштина Црне Горе, нису прави посланици. То је сасвим очигледно, заступаће само један део грађана Црне Горе у федерацији.

Велики део, и то просрпског бирачког тела остаће без својих заступника у Савезној скупштини. Мислим да је то разлог што Социјалистичка партија Србије, као руководећа, као водећа снага у СРЈ, заједно са странком Момира Булатовића, оклева са сазивањем седнице Савезне скупштине. Уосталом, Савезна скупштина је још увек у ванредном заседању, па би требало доста потписа. То ниједна опозициона странка у Савезној скупштини нема. Ми смо данас и због присуства великог броја страних новинара које је интересовао наш став у вези са избора у Републици Српској, морали да будемо тако јасни и тако одлучни, као политичка странка без које ништа у Србији више не може да буде решено или одлучено, јасно смо изrekli свој став.

Бранићемо Србију зато што ми други и пречи циљ немамо. Ми овог часа не можемо да запослимо све раднике, ми овог часа не можемо да намиримо дуг који имамо према пензионерима, деце додатке, разна социјална давања, али онај императив који смо себи поставили формирањем Владе народног јединства, одбрану територије Републике Србије и СРЈ, то ћемо остварити сигурно.

Устав Србије платформа Владе

Водитељ: Морате у овом тренутку да нам проутумачите један став Владе која је заказала седницу, односно тражила, покренула иницијативу седнице Народне скупштине Србије. Наиме, покушава се и из неких других странака, и бићу конкретан СПО, да се каже да је то заседање управо права прилика да

се сачини она платформа о којој господин Вук Драшковић говори уназад два три месеца, па чак је и покретао ту иницијативу за ванредно заседање. Да ли ће то бити на дневном реду или ће бити само извештај управо о безбедносној и социјалној ситуацији на Косову?

Томислав Николић: Нама није потребна никаква платформа, а нарочито нам не треба платформа коју би предлагао Вук Драшковић, који више није озбиљан политички фактор у Србији, али нам је потребна расправа у којој ће сви посланици, па и посланици СПО, изнети предлоге и сугестије - шта даље. И уједно изнети оцене - шта смо до сада урадили и како смо урадили.

Наша платформа је Устав Републике Србије. Наша платформа је да је Косово и Метохија део Србије исто тако као што је и Поморавље део територије Србије. Наша платформа је да можемо да разговарамо о културној, о персоналној аутономији Албанаца на Косову и Метохији, али да о било каквој аутономији једног дела територије Србије, изван оквира Устава Србије, разговора више нема.

Наша платформа је да морамо да уништимо све терористе на Косову и Метохији, и да морамо да збринемо све грађане Косова и Метохије без обзира на њихову националну, верску припадност, до зиме, да им обезбедимо довољно хране, довољно одеће и обуће и да направимо толико кућа колико можемо, да се они у њих смеће, односно да обезбедимо услове да нико не проведе ниједну ноћ подведрим небом. Срећа је што и сада немамо такву ситуацију, зато што су се многи сместили код пријатеља и рођака, тако да ми немамо људе под отвореним небом. То је наша платформа.

Наша платформа је сасвим јасна, изложена је у експозеу мандатара Мирка Марјановића, онда када смо формирали Владу Републике Србије. Од нас нећемо да одустанемо. Нема у њој више шта да се дода. Она је потпуна и комплексна. Постоје права за припаднике свих националних мањина у Србији, права која припадници албанске националне мањине до сада нису користили.

Постоји још један оквир који може да се прошири, значи могу да им се омогуће додатна права, права која ниједна национална мањина у свету нема, нити ће икад више имати, али ми смо свесни ситуације да судбина Србије зависи од тога хоћемо ли решити статус Албанаца на Косову и Метохији или не.

Ми не можемо да оставимо ово стање нерешеним, зато што ће кроз неколико година тероризам поново да се разбуки и развије, уколико ситуација не буде потпуно смирена и решена. Омогућићемо припадницима албанске националне мањине да сами имају и своје приходе и своје расходе, да више од 30 посланика имају у Скупштини Србије, да могу да учествују у свакој Влади Републике Србије, да без њих Влада не може да се формира, ако буде и то потребно, да се укључе у правни систем, да се напишу, да утврдимо колико их има, да тај попис спроведемо уз стручну помоћ светских организација које се ба-

ве том материјом, ако треба одржимо ванредни попис на територији целе Републике Србије, ако је потребно после тога одмах да идемо у ванредне изборе.

Многи кажу, радикали прижељкују локалне изборе, зато што нису освојили власт у много општина у Србији. Ми кажемо - ево, одмах расписујемо и локалне, и републичке и савезне изборе. Победили смо, односно остварили изванредан успех и на републичким и на савезним изборима, а ево, ризикујемо, идемо у ванредне изборе само годину дана после избора, да бисмо пружили прилику да се утврди коначно бирачко тело у Србији и његово расположење.

Ако је то услов да се среди ситуација на Косову и Метохији, ми смо спремни и да изгубимо изборе, само да више немамо никаквих проблема на Косову и Метохији. Уколико полиција, којој мора да се честита и на храбрости и на држању, и на љубави према Србији, коју исказују тиме што су многи њени припадници, више од 70, дали животе у овој борби, уколико је полиција у стању да потпуно сломи терористе, зашто ми не бисмо били у стању да државу политички после тога средимо.

Споразуми Срба и Шиптара без посредника

Водитељ: Потпредседничке, једно питање - врло често се сада у средствима информисања помиње, готово јуче или данас већ је господин Хил разговарао са Руговом, па је сада ту нека дилема, око неких 12 тачака америчког предлога за решавање статуса Косова, да ли привремено, на три или пет година.

Да ли сте ви, као потпредседник Владе Србије упознати са тим, и шта је то, заправо, кад се врло често, у неким средствима информисања, говори о привременом решењу питања Косова и Метохије, а да нико не говори који су елементи тог привременог решења?

Томислав Николић: Па, најпре да рашчистимо разговоре Американца и Албанаца. Мене као потпредседника Владе, али и ниједног члана Владе, не треба да занима, нити занима, о чему се то договарају Албанци и Американци. Могуће је да имају неке своје споразуме. Можда ће да развију неку сарадњу, можда културну сарадњу. Можда ће Бил Клинтон своја искуства, која има у свом политичком и јавном животу, да пренесе Албанцима, да их научи како се понаша једна јавна личност, како се понаша човек који би хтео да диригује народима и светским државама.

Нас то не занима. Нас никакав споразум, који један амерички амбасадор нуди Албанцима, не занима. Он нема права, није овлашћен, не може да пронађе упориште у било ком међународном закону, да нуди споразуме Албанцима са Србима. Споразуме између Албанаца и Срба сачињавају Албанци и Срби. Било који споразум који се тиче Републике Србије, сачињавају делегација Владе Републике Србије.

Ми сада имамо живу дипломатску активност. Многе светске организације, многе западне државе, велике силе посебно, по слободу коју им обезбеђује дипломатија, долазе у нашу државу, њима су отворена сва врата, њима су сви путеви на Косову и Метохији проходни, за њих обезбеђујемо саговорнике које они желе, изузев тога што ми српски радикали са њима нити жељимо, нити имамо о чему да разговарамо. Али, свако ко жели са њима да разговара, може да разговара. То су неформални, дипломатски разговори.

Те разговоре воде и представници Владе Србије, и представници Савезне Републике Југославије, и председник СРЈ. То су неформални разговори. Они треба да се воде. Они могу да послуже да се дође до неког решења. Али, да би се решење сачинило и потписало, да би се решење реализовало, мора да га сачини делегација Владе Републике Србије. То решење које се буде потписало, наравно, може да подлеже променама. И ми радикали смо се с тим сложили. Ако направимо неки споразум са политичким вођама албанске националне мањине, иако ће са њима бити јако тешко да се направи споразум, зато што се више не зна ко кога тамо представља.

Спаснула надменост шиптарских политичара

Они се сада између себе више мрзе него што појединачно мрзе Србе. Истовремено, нестала је она њихова осиноност. Ја сам могла и на вашој телевизији говорити о утисцима са првих разговора које сам имао са њима, разговорима које је предводио Фехми Агани, они су били изузетно дрски. Они су тражили да ми одмах повучемо војску и полицију са Косова. Чак су нам предлагали да то правдамо размештањем трупа. Кажу - да вам не би у јавности Срби замерали, кажите да размештате трупе.

Онда кажу, нас обавезује само наш устав, наши избори за председника, и то смо, кажу, два пута имали изборе за председника. И, можемо да разговарамо само о томе где ће ићи граница између наше државе и ваше државе. Тада је иза њих стајала терористичка војска Косова, коју они називају ослободилачком, која је држала један део територије, планине, шуме у које од рата наопамо није залазила српска полиција.

Нажалост, ова држава је у протеклом периоду, један део Косова и Метохије испустила из свог деловања. Имате десетине села у којима никада није постојала ни полицијска станица, нити је икада дошла полицијска патрола. У тим селима се развија тероризам. А, ови Шиптари, који у Приштини, у великим градовима, седе у фотељама, сликају се пред камерама, путују у Америку, преговарају, разговарају - никада им не би пало на памет да узму пушку у руке и да се боре.

Они су искористили сељаке, посебно из тих руралних средина, и искористили су муџахедине, који долазе из исламског света на сваки позив да се боре против хришћана. У то време, кад

смо почињали разговоре, тзв. ослободилачка војска Косова је држала део територије и они су се осећали веома осино. Уз то имали су и потпуну подршку тзв. међународне заједнице, имали су исте захтеве као и тзв. међународна заједница.

Ми смо им тада јасно и гласно рекли да они не могу плодове терориста да користе у политичким разговорима са нама и да је то привремено, да ћемо ми сигурно скршити тероризам. Доживели смо да се смеју и да кажу - нико више неће да се бори за Србију, полиција ће да вам баца оружје, шта све нису говорили. Сада када је полиција потпуно победила терористе, када је војска тако осигурала границу да више нико не може да пређе ни тамо, ни овамо, нажалост ми сада имамо поново немире у Албанији.

Имали смо много страшније немире, а у то време граница није била обезбеђена. У то време много оружја и много терориста прешло је на територију Косова и Метохије и штета што тада нисмо заштитили Савезну Републику Југославију, односно Републику Србију на овај начин на који смо сада. Тада је могло да се удесетостручи бројно стање војника у касарнама, на тај начин су касарне потпуно осигуране и никоме не пада на памет да изврши напад на било коју касарну, када зна да више немамо без 1000 војника ниједну касарну. У то време смо могли да спасимо Косово и Метохију, са много мање жртава и са много мање напора.

У памет се Црногорци!

Сада када је вода дошла до грла морало је да се приступи оваквим акцијама. Акције су већ при крају и велика је штета што се Црна Гора два пута обрукала, једном када је пропустила муџахедине да побегну са Косова и Метохије у Албанију и сада, други пут, када је затворила границу, па каже да не прима избеглице, иако по Уставу Савезне Републике Југославије и по уставима Србије и Црне Горе сваки грађанин има право и слободу путовања, настањивања, бирања места у коме ће да живи.

Црна Гора је почела да се понаша као самостална држава, па каже - ми из Србије не примамо грађане. Ја се надам да ће памет да им дође у главу из једног другог дела тела, а данас сам чуо делимично охрабрујућу изјаву председника Црне Горе, који већ почиње да говори оно што је требао да говори пре пет, шест месеци, када је било јасно да ћемо морати да уђемо у рат са Шиптарима на Косову и Метохији. Дакле, споразуми могу да се постигну уколико Албанци одреде ко ће са нама споразумети да прави.

Ми смо на једном пријему у Амбасди Бразила дуго разговарали, др Војислав Шешељ и ја са италијанским амбасадором, који је задужен да смири Албанце између себе. Он нам је искрено признао да он уопште нема успеха ту и да је сада сасвим сигуран да ћемо ми акцију завршити до краја на чишћењу Косова и Метохије од терориста, зато што Албанци више не могу између себе да се дого-

воре. Сада би сви да оперу руке од терориста.

Међутим, од терориста, као и од ратног злочина никада не можете да се оперете. Злочини тероризма не застаревају, ратни злочини не застаревају. Сви који су ту умешани сносиће тешке последице. Сви они који нису окрвавили руке потпуно мирно могу да се врате својим кућама, у своја села и они то и чине. Ми чак и жмуримо на, рекао бих, прекршај Закона о оружју.

Ви знате да нико не може да има ни кратко, а камоли дуго оружје без дозволе и да су казне ригорозне, да су обавезне казне затвора. Ми сада свесно дозвољавамо да се врати сво оружје, не питамо за порекло оружја, не подносимо кривичне пријаве против оних који оружје враћају, да бисмо убедили, и у великој мери смо то успели, припаднике албанске националне мањине да су све приче о српској држави и о српском народу, које су им сервиране у последњих 10 година, биле лажне.

Можда ће они променити мишљење за неку годину, али сада искрено говорим да су много сигурнији када је око њих српска полиција, него када су њихови терористи око њих, зато што су од њих доживели свашта. Ви сте видели стравичне слике, незапамћене још из Другог светског рата, из концентрационих логора, масакрираних, мучених, спаљиваних.

Ту има и Албанаца. Свако ко им није био по вољи, свако ко није хтео да ратује против српске државе, свако ко је знао да је то лудост што чине, одбио да иде или да пошаље дете, дошао је под удар терориста. Они су претњама и уценама повукли за собом велики део популације албанске националне мањине. Отрежњење је дошло, отрежњење је сурово и жестоко. Српска полиција није

могла да остави некажњеним куће из којих се пуцало на њу.

Блер се прави Енглез

Српска полиција не сме да дозволи да иједан полицајац погине. То што тзв. међународна заједница жмури пред убиством 70 и нешто полицајаца, а у Енглеској би за једног полицајца свако добио смртну казну за његово убиство, то је њихов проблем. Тај проблем их чека у великој мери. Уосталом, Блер, који уз Немачку предњачи у нападима на Србију, издејствовао је у свом парламенту закон који се примењује у Северној Ирској и по коме се за терористу проглашава онај за кога виши полицијски службених изјави да је терориста и тај одмах иде у затвор, а нама се не дозвољава да сломимо терористе, чак када већ сада поседујете доказе да су имали касарне са по 1000 војника.

Ја им то замерам, наравно онима који су о томе водили бригу у ранијем периоду. Како је могуће да на територији Србије негде неко сакупи 1000 војника, обучава их, имају исти дневни ред као и наши војници у нашим касарнама, имају залужена, имају наоружање, имају снабдевање, а да то баш нико у држави не зна. Можда је неко у овој држави раније, пре ових последњих избора, мислио да је Косово и Метохија изгубљено.

Косово и Метохија императив радикала

Можда је неко мислио да су приче српских радикала о томе да ћемо сачувати Косово и Метохију биле приче које се причају у кампањи и не остварују када се дође на власт, а ми смо тај задатак поставили себи као императив свесни

тога да у овој ситуацији у Србији много тога што знамо да можемо да урадимо и што ћемо да урадимо овог часа није могуће. Ако није могуће да нам прораде гиганти, ако није могуће да више од једне пензије обезбедимо месечно и да на тај начин вратимо дуг и заостатак који дугујемо пензионерима, онда је бар могуће да сломимо отпор терориста, да тај посао завршимо, да успоставимо ред и мир и да изађемо пред тзв. међународну заједницу и да питамо - шта то ви још хоћете од нас да би престали да нас кажњавате?

Последња казна која се зове заустављање авиона домаће авиокомпаније је ударац на слободу грађана да путују. Ја не знам како се нису опаметили за ових шест година. Од 31. маја 1992. године када су завели санкције, ваљда им је постало јасно да санкције погађају народ, да погађају децу, да ми имамо све више сиротиње због санкција, а да Срби не мисле због тога да мењају људе за које гласају. Избори у Републици Српској то су драстично показали.

Политичко слепило амбасадора Македоније

Ево, данас, новинар Тајмса пише жалопојке о томе да међународна заједница није успела да убеди Србе да може да им обезбеди пуне стомаке, да може да им обезбеди да им фабрике раде, ако не гласају за радикале. А Срби опет гласају за радикале.

Значи, са нама мора да се сарађује. Нас нико не може да уништи зато што народ осећа да је то ударац на њега. Ми смо вечерас разговарали са амбасадором Македоније. Па, он прича приче о томе како Македонија није угрожена од Албанаца, иако су се две албанске партије у Македонији, једна умерена, једна ради-

Организам без главе и репа: коалиција "Заједно" је у Крагујевцу сама себи завела принудну управу

кална, уједињиле и постаје обе радикалне. И, врло добро се зна да ће у Македонији ускоро избити исто што и код нас. Ја сам му рекао - гледајте шта ми радимо, то нас чека. Па, ако сте спремни да се одбраните, спремајте се за одбрану, а ако сте спремни да продате земљу, продајте је.

Ми смо спремни да земљу одбранимо и ми унапред говоримо грађанима Србије да ће нас чекати посао на одбрани Србије. За сала је посао обављала полиција и војска на граници. Ми не можемо да утичемо на то да ли ће неко у НАТО пакту или у некој држави, чланица НАТО пакта, одлучити да нас нападне. То од нас уопште не зависи. Србија и СРЈ никога неће напасти.

Ни за пола метра неће прећи своје границе, а ако постоје злочинци, са изузетком Димија Картера, ја не знам ниједног америчког председника, а да није био злочинац, а ако постоје такви злочинци који могу да ударе на једну државу и на један народ само зато што се брани - нека ударе. Ми смо свој опстанак на власти везали за судбину Косова и Метохије. Ако не будемо успели да је сачувамо, нама власт не треба.

Пусте жеље Ибрахима Ругове

Водитељ: Потпредседнице Владе, очигледно је да говоримо о нечему што је врло брзо бити завршено и, по вашој процени, управо овој телевизији, терористи ће ове јесени бити потпуно разбијени на Косову и Метохији.

Томислав Николић: Нису ми веровали многи.

Водитељ: Да, али суштина је након тога и одређење Српске радикалне странке и Владе, сигурно, ставити потписе на један споразум, управо са представницима Албанаца. Да ли биете ви, као вницима Албанаца. Да ли биете ви, као човек из преговарачког тима, ставили потпис на тај документ ако би он био привремен за три или пет година, а након тога, како то сада тражи Ругова у разговору са Хилом, да се онда одлучије од стране народа албанског, народа или националне мањине.

Томислав Николић: Да, то је велика подела. Наравно, ми нисмо толико наивни. Ругова мисли да може на тај начин да нас превари, па каже да после три године албанска национална мањина референдумом одлучи шта ће даље. Шта би сад то требало да значи?

Да ми за ове три године протерамо све Албанце, да они не би имали шта да одлуче на референдуму. Ми то нећемо никада да прихватимо. Референдум може да се спроведе на територији Републике Србије, на територији СРЈ и за решавање неких локалних проблема, на територији једне ограничене територије. А да се референдумом Албанаца не Косову и Метохији решава судбина Косова и Метохије, то не долази у обзир.

Не само ја, ниједан члан Владе, то вам гарантујем, никада неће потписати један такав документ. Па то је издаја и предаја. Онда би требало изаћи пред камеру и рећи: Ми смо данас издали Репуб-

лику Србију, само што ће та издаја бити кроз три године.

Хуманитарна катастрофа, кашњење дечијих додатака

Водитељ: А, можемо ли сад, правећи такав оквир, и заокружујући ситуацију на Косову и Метохији, говорити о томе каква је ситуација тренутна, сад? Имајући у виду да лео међународне заједнице и даље форсира једну тезу, ево, данас је управо господин Клинтон, председник Америке рекао - хуманитарна криза или катастрофа, како кажу, је страшна на Косову и Метохији и због тога долази у обзир и она војна и друге опције међународне заједнице. Каква је ситуација уопште на Косову и Метохији?

Томислав Николић: Ситуација је тешка. Ситуација је тешка јер Косово и Метохија је територија која је била поприште окршаја са терористима. Нису то били појединачни случајеви. У питању су биле читаве банде. Банде које су се браниле из забарикадираних кућа. На те куће је пуцано и од стране полиције и од стране терориста.

Окршаји су трајали у селима. Терористи су држали као таоце своје жене и децу, а онда су их пуштали, остајали су сами у селима, да се боре. Људи су изашли из својих села, побегли пред сукобима које изазивају терористи и сад се ту вратили. Нема хуманитарне катастрофе. Има тешкоћа. Наравно да има тешкоћа. Ми ћемо те тешкоће отклањати толико, колико је Србија моћна.

Ако нам неко завеле санкције, ако неко бомбардује неку нашу фабрику, ми ћемо само моћи мање да учинимо за Косово и Метохију, него што чинимо сада, зато што ће нам онда требати много тога и за ову територију изван Косова и Метохије, којој ће требати помоћ. Ви сте видели да даноноћно Влада Републике Србије обезбеђује помоћ за Косово и Метохију. Истина, неке политичке странке покушавају то себи да припишу.

Сасвим је јасно да је то помоћ или Владе Републике Србије или друштвених предузећа, која ће после доћи да од Владе Србије траже надокнаду за то. Или је помоћ прикупљена у окрузима, општинама, спонзорством приватника, друштвених, државних предузећа. Углавном, то ће све бити плаћено из буџета Републике Србије. Све оно што имамо, дајемо на Косову и Метохију. Колико ће то бити довољно? Србија је осиромашена санкцијама. Кад задеси нека катастрофа богату земљу, сви скачу у помоћ, да помогну. Задеси поплава, земљотрес, пожар. Све државе у свету скачу да помогну.

У борбама против терориста, сви су спремни да бомбардују Србију, да би помогли терористима. Тим санкцијама, исцрпели смо се. Ми пружамо све што можемо. Могуће је да то није довољно. Али, ја сам данас добио материјал, у коме је наведен календар исплата дечијих додатака у Србији за јун месец 1997. године. Да се ухватите за главу. То је хуманитарна катастрофа. Зато што нам предузећа не раде, зато што нема упла-

та у фондове, у буџет, зато што сваки линар који се скупи, ми већ дугујемо многим категоријама грађана, зато не можемо ни адекватно да помогнемо, односно у толикој мери у којој би то сада могла и требало да се учини, на Косову и Метохији.

Али, да ћемо помоћи свим оним што имамо, ми ћемо помоћи. Да нема катастрофе хуманитарне, нема. Да нико није незбринут, није. Да нико неће остати го, желан, бос и гладан, неће остати. А, то значи да ће на Косову и Метохији грађани живети скоро слично као грађани у многим крајевима Србије. Исто тако, и у Србији, многи састављају крај с крајем, многи зависе од туђе помоћи. На Косову и Метохији не може да буде боље.

Шта то, у ствари, хоће Америка

Водитељ: Потпредседнице Владе, ви сте, кад је реч о српској страни, малопре и сами приметили, били у праву кад је реч о ефикасности полиције у борби са тероризмом.

Можете ли, као врстан политичар, не бисте били на том месту да немате један поглед више него ми, да прогнозирасте кад је тај тренутак када ће неки ментор приморати представнике албанских партија да седну за сто? Да ли ће то бити до краја године, имајући у виду како се развија ситуација на Косову и Метохији?

Томислав Николић: Ја сад не могу да прогнозирам како ће да се понаша Америка која диригује услове за разговоре Албанцима. Колико је Америка спремна да прихвати реалност и да каже - ви се налазите у једној држави која ће да вам одреди права која хоће да вам пружи, а ми ћемо вам помоћи да та права буду, најпре што шира, а онда потпуно да буду обезбеђена.

Америка још увек хушка Албанце на рат. Још увек није спремна да им нареди да седну, да преговарају. Оног часа кад Америка нареди Ибрахиму Ругови да се разговара, у року од сат и по, разговори могу да почну. Толико нама треба да стигнемо у Приштину. Они су доле већ. Ја сам, кад сам прогнозирао акцију полиције на Косову и Метохији, рекао да је јесен тај оптимални рок у коме ствари морају да се заврше.

Истовремено, јесен представља опадање лишћа с дрвећа, и више нико не може да се крије по шумама. Терористи ће бити изложени као на длану. И, ја очекујем да се, оно мало још што их је остало, да се предају до позне јесени, а онда престаје било који разлог политичара Албанаца, да не разговарају. Они сад истичу као разлог, да би купили време, да су згранути жестином полицијске акције на Косову и Метохији и да због тога неће да разговарају.

А, ми им поручујемо, зато што неки контакти постоје, да та акција може да буде још бржа. Да никако неће бити слабија, и да ми немамо децу за бацање и да немамо полицију за бацање. И, да је грех убиство сваког полицајца. А, да ћемо сломити отпор терориста и да би би-

ло много боље за Ибрахима Ругову и његову братију да почну да разговарају што пре. И оне претње које нам изричу су знак да и једни и други губе живце и тло под ногама. Америка не успева да окупи Албанце, Албанци не успевају више да створе платформу са које би почели да разговарају са нама, а ми стрпљиво и мудро чекамо шта ће да се ради и завршавамо свој посао.

Да нисмо били овако ефикасни, да није постојала оваква сагласност свих који у Србији нешто значе, политички, ми бисмо вероватно већ имали отворено и питање Рашке области. Ово је тест за Рашку област. Муслимани, политичке вође муслимана у Рашкој области ишчекују резултате тероризма на Косову и Метохији, да би знали да ли да се упусте у тероризам или да и даље мудро ћуте. Ја им поручујем да не морају да ћуте. У Србији никада нико неће због израженог мишљења ићи у затвор.

Сваки грађанин Србије има право да жели шта хоће. Могу и Угљанин и Ругова да желе да имају неку своју државу у Србији. Могу о томе и да причају. Могу то да износе као политички програм. Али, не смеју да чине, да учине ниједан акт који би доводио до оружане борбе да би се тај циљ остварио. Они не смеју да организују, да подстрекавају, да наоружавају, да обучавају и да предводе терористе. То им никада нећемо дозволити. Ја бих волео да разговори отпочну што пре.

Кад нема аргументе, Запад прети

А, ако они не мисле да разговарају са нама, ми стрпљења и живаца имамо. Ми имамо и времена. Имамо ми још много проблема у држави које треба да решимо. Ми морамо да дочекамо јесене заседање Скупштине потпуно спремни, законским предлозима које смо обавезни до нове године да понудимо пос-

ланицима на усвајање. Ту убрајам и Закон о локалној самоуправи, уколико дође до договора са Албанцима.

У то убрајам Закон о приватизацији, Закон о информисању, Закон о химни, грбу и застави, који су спремни и само чекају да прођу владину па скупштинску процедуру. У то убрајам сијасет закона које је Влада спремила и који, из објективних околности, не иду пред Скупштину. Једноставно, многи министри су заузети решавањем судбине Косова и Метохије. Скоро сви имају нека задужења. Ми не можемо да се окупимо да радимо нормалне послове. Толико нам времена, толико нам нерава, живаца и толико нам новаца односи Косово и Метохија.

Волео бих да то завршимо што пре, али ако они не мисле да седну са нама да разговарају, наш је став да ми ускоро треба да решавамо судбину своје државе, са њима или без њих. Ако не желе да разговарају, ми ћемо да усвојимо статутарну одлуку за Косово и Метохију. Ми ћемо усвојити Закон о локалној самоуправи, ми ћемо расписивати нове изборе, ми ћемо и на Косову и Метохији, по новом закону, расписати изборе.

А, онда нека Американци оправдају неки свој став, којим би, рецимо, помогли Албанцима да поново не изађу на изборе. Нека то правдају пред међународном заједницом и нека нам прете. Кад год имају изборе, прете. Сад Немци, сад Енглези, сад Италијани. Већ нам је свега тога доста, преко главе.

ОЕБС лоше организовао изборе

Водитељ: Господине потпредседниче, нећете замерити што ћемо с једне теме, прећи на другу, ради се такође о српској држави, а заједнички именоватељ можда је међународна заједница, имајући у виду да жели да се ухвати и у једну и у другу ситуацију - и на Косову и Мето-

хији и на оно што се догађа у Републици Српској или БиХ. И ту, кад је реч о изборима, ви сте и као странка, били веома активни.

Изгледа да међународна заједница отежући са саопштењем резултата може да одреди, да тако кажем, победнике. Ми смо у нашој информативно-политичкој емисији "Дневник" имали изјаву господина Поплашена, председничког кандидата нашег, имали смо и портпарола СПС Републике Српске. Очигледно да се не разликују подаци много, али с тим што један од њих, а претпостављате и сами ко је, кажу није ништа дефинитивно, док међународна заједница 23-ег не каже, јер има хиљаде и хиљаде, да не кажем стотине хиљада гласова, који се пребројавају, па ће тек резултати бити. Шта мислите о таквом утицају међународне заједнице?

Томислав Николић: Избори су спроведени. На изборима је било довољно контролора, како политичких странака које су у изборима учествовале, тако и из разних међународних организација. Избори су били јако лоше организовани. Да смо ми у Србији тако лоше организовали изборе мислим да би се бар 10 земаља у свету нашло, које би рекле да не признају резултате тих избора.

Да је кол нас било толико неуписаних бирача, а у Републици Српској је на десетине хиљада бирача који су одједном после толико година живота тамо и гласања на свим изборима дошли на бирачко место и установили да су неуписани. Сви су они гласали. Ти гласови намерно још увек нису пребројани. То су гласови у већини за Српску радикалну странку. Ми смо на те изборе ишли са заједничким кандидатом са СДС-ом за председника Републике Српске, за члана Председништва Уније, за потпредседника Републике Српске, а самостално смо ишли као политичке странке.

Поплашена нису могли да покраду

Изузетно смо задовољни успехом који смо постигли. Никола Поплашен је победио на председничким изборима. Када би Биљана Плавшић добила све гласове муслимана који се пребројавају у Бечу и Хрвати, не би смањила разлику од 60 хиљада гласова ни на половину, што је знак да више никаквом математиком, никаквим новим гласовима Николи Поплашену нико не може да одузме победу.

Да би се одузела победа Српској радикалној странци и Николи Поплашену, морају грубо да се прекрше сва правила. Наши бирачи су у скоро свим градовима Републике Српске изашли на улице и прославили победу. Наши бирачи имају припремљен одговор на сваки потез међународне заједнице.

Било шта да реше, на било који начин да се буду понашали, ми ћемо адекватно одговорити у Републици Српској. Победу која је избројана, која је верификована не сме нико да нам отима и да одузима. Наш компјутерски центар који смо из Београда преселили у Бијељину, који је овде пратио три пута из-

Не долази у обзир да се референдумом Шингара на Косову и Метохији решава судбина Косова и Метохије

боре, потпуно опремљен, изверзиран, и стручан, први је објавио резултате избора. Ми смо до данас упоређивали наше извештаје са извештајима званичних комисија.

Ни на једном бирачком месту ни за један глас се не разликују ти извештаји. То значи да је наш извештај апсолутно тачан. Никола Поплашен је победио. Међутим, пребројавањем гласова из Уније, пребројавањем гласова из СРЈ очигледно је да је Живко Радишић претекао Момчила Крајишника. И то је тачно. И ми признајемо када нас неко победи и желимо да нам неко призна када ми њега победимо. Не знам зашто се Социјалистичка партија Републике Српске толико упиње да побеђује на основу притисака међународне заједнице, а посебно зашто покушава да Биљану Плавшић остави на месту председника Републике Српске на силу када се зна да је то жена коју треба сада лепо отпремити у пензију, има 70 година, изгубила је изборе.

Рачунамо да бар половина њених посланика може да се увуче у Владу народног јединства коју би формирали СДС, Српска радикална странка, СП, ти посланици, па чак можда и ова мала коалиција за Републику Српску. Зашто би се упињали социјалисти да Биљану Плавшић, која је показала у последњих година дана да може да буде један од највећих издајника у српском народу, да она баш остане председник Републике Српске. Али је велико изненађење у међународној заједници победа Николе Поплашена и изванредан успех Српске радикалне странке.

Ви знате да су забранили у западном делу Републике Српске да наступа др Војислав Шешељ у кампањи на медијима. То смо зато, очигледно зато, имали лошији успех него на његовом наступу у централним деловима Републике Српске. Ви знате да су претили да елиминирају Николу Поплашена зато што се негде у Србији појавио на телевизији на дан избора, иако су се Додик и Плавшићка на дан избора појавили на телевизији Републике Српске са извештајем из Москве, у коме су величали своје успехе у досадашњем раду.

Дакле, грубост, осиноност, бахатост у тзв. међународној заједници у односима према српском народу у Републици Српској постоји. Колико далеко ће ићи не знам, али бих жарко желео и волео да им Срби у томе не помажу. Зато, нажалост, изненађује понашање СП Републике Српске и све се надам да су то испали, да људи који дају тамо изјаве нису довољно верзирани у политици, у однос снага у српском народу и да нису свесни тога да са Српском радикалном странком мора да се прави Влада у било којој српској држави и било ко да Владу прави.

Српску Владу Републици Српској

Водитељ: Нисте разговарали у Београду са социјалистима из Републике Српске?

Томислав Николић: Не. Ми нисмо имали никаквих контаката изузев можда, одмах по избору Милорада Додика једном смо имали контакт с њим, установили да се ради о човеку који ништа не зна, о човеку који нема упориште у Републици Српској, о једном великом шпекуланту, тако да смо одмах прекинули било какву помисао да са њим може о било чему да се разговара.

Са Биљаном Плавшић још од њених издајничких изјава, од наступа на митинзима коалиције "Заједно" немамо никаквих контаката. Са Живком Радишићем нисмо имали никаквих контаката зато што смо били жестоко сукобљени и у Србији и у Републици Српској са социјалистима. Владу народног јединства у Србији формирали смо са СПС, а не са СП Републике Српске.

Уосталом, та странка је била у великој мери непослушна и јогунаста у односу на централу у Београду, тако да су чак и са Плавшићком и Додиком правили разне комбинације, помагали им да владају иако је било јасно да све рале против интереса српског народа. Тако да никакве контакте нисмо имали. Али смо јасно и гласно јавно упутили позив да у Републици Српској Срби седну да разговарају и да направе коначно једну српску владу која неће зависити од гласова муслимана - посланика, зато што влада која зависи од муслимана боље да не постоји.

Рад Владе у фокусу гледалаца

Водитељ: Господине потпредседниче, намерно нисам поставио низ питања везаних за рад Владе јер сам готово сигуран да ће гледаоци то поставити у овом другом делу емисије.

Предлажем минут економске пропаганде па ћемо онда почети са питањима гледалаца. Поштовани гледаоци, не знам како да коментаришем осим да вам покажем, ево, то су сва питања.

Ту има, Бога ми, преко 100 питања, а остало је пола сата за ову емисију. Ја ћу покушати брзо да читам. Зашто Служба државне безбедности није смрскала главу косметских змија, а не да милиција жури делове змијских тела по косметским брдима и планинама, Славиша из Деспотовца.

Томислав Николић: Дозволите нам да овај посао завршимо, а онда ћемо утврђивати у претходном периоду ко је за шта био одговоран и зашто се оволико то распламсало без контроле државе.

Водитељ: Гледалац из Крагујевца - како коментаришете забрану уласка Шешеља у Републику Српску за време избора. Друго питање - пошто се све више у свету ставља знак једнакости између фашизма и шешељизма, чекају ли нас жуте траке од њих, као што су некада носили Јевреји?

Томислав Николић: Забрана уласка, не забрана уласка него забрана јавних наступа Војиславу Шешељу у Републици Српској је очигледан знак да су се сви они који се баве анализама у свету прерачунали и схватили да Српска радикална странка, уз кампању коју би др Воји-

слав Шешељ спровео у Републици Српској, изборе може да добије. Због тога су, да би осигурали победу својих фаворита, забранили да се Српска радикална странка представи преко свог председника. Др Војислав Шешељ није фашиста.

Ваш гледалац као да је преспавао ових пет месеци колико смо ми на власти. Говорило се да ћемо за месец дана доживети бомбардовање, да ћемо за месец дана увести фашизам када дођемо на власт.

Ништа се од тога није десило. Ништа се од тога никада неће ни десити. Српска радикална странка је странка која воли српски народ, српску државу, никог другог не мрзи. Никада никоме нећемо ставити траку којом бисмо га обележили да је против радикала или да је против српске државе, али не замерите нам оно што вама недостаје - љубав према својој земљи.

Хајка на Србију није завршена

Водитељ: Горан из Параћина - да ли бисте били у првим борбеним редовима на Косову?

Томислав Николић: Да, а са задовољством бих учествовао у одбрани Србије, по цену и да погинем. Ништа ми не би било драже него да бар један авион ја оборим.

Водитељ: Група гледалаца из Јагодине - данас на конференцији за штампу др Војислав Шешељ је рекао да ми можемо да се боримо са Немцима и да ратујемо. Да ли је то добро, слати такве поруке, или треба отићи код њих и објаснити о чему се ради?

Томислав Николић: Др Војислав Шешељ није рекао да ми можемо. Рекао је да може да се деси да нас нападну снаге НАТО пакта провоциране изјавама Фолкера Ријса, или је он можда њихов портпарол, и рекао је да ћемо ми морати да се бранимо. А, немојте да се заносите, Немци, Американци, Енглези, Французи знају који број ципела свако од нас појединачно носи а камоли да не знају истину.

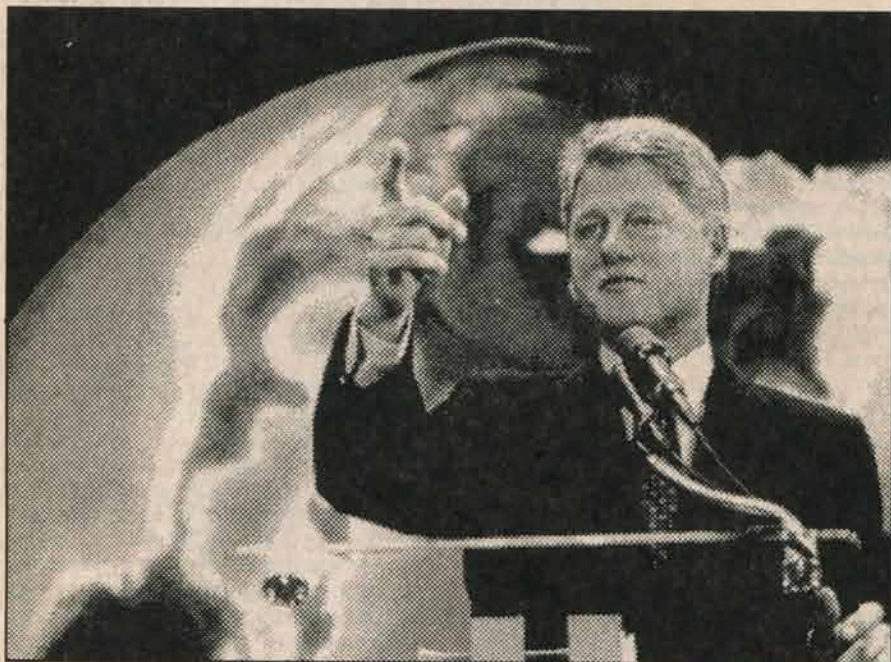
Немојте да се заваравате да би требало да неко њима још додатно нешто објашњава. Њима је све јасно али ова хајка на српску државу и српски народ није завршена. Нажалост, нас чекају још велики проблеми.

Организам без главе и репа

Водитељ: Драган из Јагодине - пуно поздрава. Шта мислите о новом нападу немачког министра за одбрану на нашу земљу? О томе сте говорили. Да ли сте (ово је лично питање - али зашто да не кажем) служили војску у Рибници код Љубљане 1972/73?

Томислав Николић: Јесам. Служио сам у артиљерији. Био сам у топографији. Гледалац се није представио, могуће је да ...

Водитељ: Драган из Јагодине.
Томислав Николић: Могуће је да смо заједно служили војску. Ја сам артиљерац као и половина Срба и тиме се поносим.

Страх овлада америчке администрације: САД воде светску политику берзанским спекулацијама, уценама, притисцима и оружјем

Водитељ: Гледалац из Крагујевца - када ћете да уведете принудну управу у Крагујевцу, јер је коалиција упропастила оно што је остало?

Томислав Николић: Ми нећемо увести принудну управу нигде. Коалиција "Заједно" у Крагујевцу је сама себи завела принудну управу. То је један организам без главе и без репа. Уосталом, сама чињеница да су на прошлој седници Скупштине града одбили предлог социјалиста да Скупштина заузме став поводом злочина у Клечки, а да су се после тога извинили и рекли да их је критиковао Вук Драшковић, па су заказали за сутра нову седницу, довољно јасно говори о томе да Крагујевац воде неспособни људи.

Да не би испало да радикали желе да преузимају власт у Крагујевцу принудним мерама ми се за то нећемо залагати. Ми то нећемо ни подржавати, али се спремамо за изборе у Крагујевцу.

Водитељ: Пајић из Рибара каже - да ли знате да Житомлина није исплатио жито које је узео од сељака. Директор Житомлина каже да од Владе треба да добије паре, да би исплатио сељаке. Зашто му не дате?

Томислав Николић: Ја не знам како то директор Житомлина очекује новац од Владе, изузев ако није наменио да ту пшеницу преда робним резервама, али ми смо све те дугове намирили. Постоје дугови, не Владе, него предузећа која производе пољопривредне машине и која су прихватила обавезу да се пољопривредне машине плате пшеницом.

Ми смо имали разговор код мене, министар Томовић из Крагујевца, директори житомлинских организација и ја, и договорили смо се да, све то што се произведе, обезбедимо за наше грађане, с тим што морам да признам да се у Србији јако мало производи и да, кад обезбедите уговор и обезбедите средства, јако дуго чекате на производ, да ли је то трактор, комбајн, да производ стигне тамо где је упућен.

После кише долази сунце

Водитељ: Мирољуб из Ђуприје - пуно поздрава. Када ће шлепери са храном и у градове Поморавља, каже, докле ће бити оволика беспарица?

Томислав Николић: Да, нажалост, велики део Србије је принуђен да се сналази за живот. Многи грађани Србије сналазе се, довијају, на разне начине, наравно још увек је то честитим и поштеним радом, али сналажењем, великим муко-трпним одрицањем. Надам се да нећемо имати потребе да шлеперима бесплатних основних животних намирница, у које убрајам: уље, шећер, брашно и со, снабдевамо грађане Србије.

Надам се да ћемо и ову зиму преживети као што смо и прошлу. Влада Србије улаже огромне напоре да обезбеди довољно енергената, посебно нафту и гас, да бисмо имали струју, да бисмо имали грејање. Дугови које Србија има према Руској федерацији за нафту и гас су огромни и ту мора да се каже да држава Србија јефтиније испоручује нафту и гас предузећима, него што набавља у Русији. За сада Русија има разумевања за нашу ситуацију, а уосталом, постоји велики дуг Русије према бившој СФРЈ. Од тог дуга велики део је и за Србију.

Тако, то успевамо некако да премо-стимо и да пребијемо, али је економска и социјална ситуација у Србији озбиљна, и мислим да ће то стање потрајати.

Свако време има своје бреме

Водитељ: Зоран из Ђуприје - господине Николићу, сећате ли се садржине отвореног писма упућеног Слободану Милошевићу? Ми смо се поносили тим писмом. Уласком у Владу, каже, изгубили сте кредибилитет у бази српских радикала и клекали пред СПС-ом. Зашто?

Томислав Николић: Ја се поносим тим писмом. Писао сам га у време кад људи у кући нису смели у четири зида да било шта кажу председнику Србије. Ја ника-

да не одустајем од онога што сам било када изговорио. Увек сам говорио оно што мислим и оно што сам сматрамо да је истина. Свако време има своје време.

Ми нисмо клекали пред социјалистима, ми смо клекали пред Србијом. Могла је Српска радикална странка да остане у опозицији, да критикујемо ову власт, да једног дана наричемо и јаликујемо како су продали Косово и Метохију, ако би се то десило, а да кажемо грађанима - били смо у опозицији, па ништа нисмо могли да урадимо. Ми смо свесно преузели ризик да политички изгубимо неки део бирачког тела, али тај ризик је заснован на томе да више нема одступања од свих који мисле да треба да помогну Србији, Србији треба да помогну.

Ми смо ушли у коалицију са СПС-ом и ЈУЛ-ом, са два оторчена политичка супарника, нама оторчена супарника, 22. марта затворили књигу сукоба, и рекли - од данас се не сукобљавамо него радимо у интересу Србије, радимо да спасемо Косово и Метохију, припремамо системске законе, кад нас мало пусте да дишемо, да ову земљу и њену економију и демократизујемо и либерализујемо. Прошло је време кад су се политичари у Србији најпре мрзели једни између других, а онда наговорали своје бираче, своје чланове и симпатизере, да мрзе припаднике неких других странака.

Ово је време кад Срби морају да се збију. Ово је време кад наши релови не смеју да имају ниједног опонента. Нажалост, 1991. године, када смо позвали да се брани Српска Крајина и Република Српска, многи у Србији правдали су се да је то далеко од Србије, да то са Србијом нема никакве везе. Ово је сада у границама АВНОЈ-евске Србије. Ако би сад неко почео да се правда да то није у његовом срезу, онда од Србије нема ништа. Ми знамо да је улазак у Владу до-нео одређени пад, али није само изгубила Српска радикална странка у популарности.

Нема више великих лопова

Мислим да све странке лошије стоје него пре ових избора, зато што влада извесна конфузија међу грађанима и грађани чекају - шта ће кренути на добро. Ми смо један велики посао обавили. Косово и Метохија остају за нама. На томе нећемо да градимо политичке поене и то неће бити наш једини адут пред следеће изборе. Ми рачунамо да сада стрпљивим, преданим радом, у коме никада нећемо лагати, вратимо, не само све своје бираче, него да освојимо симпатије још оних неколико стотина хиљада, колико нам недостаје да победимо.

Водитељ: И да вратите девизну штетњу. Ово је наставак...

Томислав Николић: Не само девизну штетњу. Све ћемо вратити. Па, ево, ви знате да Србија нема динара. Све што се убере, скупља се на рачуне са којих се исплаћују пензије и разна друга давања. Нема никаквих средстава која стоје имобилисана, која стоје са стране, која чекају нека боља времена, или чекају лопо-

ве да украду. У Србији више нема великих лопова, зато што више нигде нема прилике да се нешто велико украде.

Тај концепт који Српска радикална странка има, очигледно је да ће прихватити и сви остали. Мора да се распродаје државна имовина. Сви дугови морају да се врате. Како ћемо, него државном имовином. А зашто не бисмо продали све што нам не треба? Ми смо и Војсци предложили да продаје све што јој не треба, да гради станове, да снабдева војску трећим оброком, тамо где нема и где шкрипи. Многи су нас нападали због тога, међутим, прошло је време кад је могао луксуз да се гради у Србији.

Сад је народ у тешкој ситуацији, држава мора да одвоји све што може да прода и да пружи народу. Уосталом, и држава је народна. Није држава изван народа. Нема држава нешто своје, о чему народ не може да одлучује. Ми смо већ тражили да се сачини списак све државне имовине. Јако је тешко тај катастар направити. Ради се систематски, упорно.

Свака зграда, сваки комад земље у државној својини, биће познат свим члановима Владе, а онда ће и Одбор за привреду и финансије и сви остали одбори, да утврде - без чега Влада, држава Србија, може. Све што буде за продају, биће изложено јавној продаји на лиценцијацији. Ми смо већ шест зграда у Београду изложили продаји. Сав новац који добијемо, потрошићемо за куповину станова за полицију. И то су наше обавезе. Ако постоје хероји у последњих седам-осам месеци, треба их тражити међу припадницима полиције.

Стоп сеобама Срба

Водитељ: Гледалац из Баточине - шта ћемо ако наши Срби са Косова и Метохије морају да избегну? Шта ћемо са њима, где да их сместимо?

Томислав Николић: Не само да не морају да избегну, ја их молим да не одлазе и молим и оне који су отишли за време ових сукоба, да се у своје куће врате. Нама треба Косово и Метохија настанено Србима и Шиптарима, који су држављани наше земље, који су лојални грађани. Отераћемо оне који нису држављани, који нису пореклом из Југославије, који су се населили и који су гости.

Њих ћемо да отерамо. Уосталом, они сад и беже. Много их је побегло. Нећемо их примити назад. Али, нам зато требају Срби да бисмо држали равнотежу на Косову и Метохији, да нико никога не прегласава, не угњетава, не мајоризује, да Косово и Метохија вечно остану у саставу Србије. Нама на Косову и Метохији требају Срби. Уосталом, тамо може много боље да се живи него овде.

Водитељ: Вера Радосављевић из Јагодине - када ће неко из Владе да се сети да помогне нашим људима, како да преживе? Много више бринемо и причамо о Албанцима, Шиптарима.

Томислав Николић: Па, ја морам да вам кажем да ова брига није упућена само Албанцима, него се равномерно помоћ шаље у све крајеве Косова и Метохије. Немојте због тога да осећате било какву љутњу на Владу Републике Србије.

Ми то морамо да урадимо, зато што су претње изузетно велике, зато што и на тај начин отклањамо велику опасност од Републике Србије и СРЈ.

Избијамо адуте свима онима који би због једног ТВ снимка да бомбардују Републику Србију, а ево, већ месец дана, игноришу захтеве Владе Републике Србије и СРЈ да бар један снимак о зверствима које су Албанци начинили над недужним грађанима Косова и Метохије, да бар један снимак којој држави у свету. Једноставно, завеса је спуштена. Ниједно злодело терориста у свету се не објављује.

Томина плата после чика Симине пензије

Водитељ: Сима из Јагодине пита - да ли и вама касни плата као мени моја пензија?

Томислав Николић: Касни, јер ја плату примам после чика Симине пензије, а и ја бих волео да и он раније прими пензију, да и ја раније примим плату.

Водитељ: Радивоје из Крагујевца пита - докле ће Крагујевац најгоре да живи, не помињете, каже, Албанце на Косову, а тамо су увек, па и данас, живели само Шиптари, а због тога је господин Шешел изгледа елиминисан када је рекао да у Републици Српској живе....

Томислав Николић: Њихова реч заиста је Шиптар, међутим, ако они желе да се називају Албанцима, нама то уопште не смета и ништа не добијамо тиме што бисмо их називали Шиптарима. Ја користим и један и други термин.

Водитељ: Господин Бери је замерио. Томислав Николић: Знаш, тражио је било који разлог. Мени не смета то да их назовем Албанцима, а не осећам се нешто нарочито победником када им кажем да су Шиптари. Користим и једну и другу реч, користио сам раније и реч Арнаут и свега тога има у речнику, не знам када ћу шта да изговорим, али када говорим озбиљно, онда користим реч Албанца, а када ми их је преко главе, онда кажем - Шиптари.

Водитељ: Наш дописник из Приштинске за терористе каже - баллисти су кренули. Владан из Параћина каже - зашто се проблем Косова и Метохије не регулише по кратком поступку?

Томислав Николић: Нема краћег поступка. На хиљаде, наоружаних људи, који и у паници пуцају на полицију, зато што знају да им оде глава ако престану да пуцају, то је проблем који се тешко решава. Нема краћег поступка, а праве акције су почеле негде крајем априла и врло брзо су завршене.

И Влади касне плате

Водитељ: Илић из Ђуприје, не замарите, али много их интересују ваше плате, каже за који месец сте примили плату?

Томислав Николић: Ја плату примам на текући рачун, зато што ми породица користи чекове. Знаш да нам два месеца касни плата.

Водитељ: Јовановић, пензионер из Крагујевца пита - ако Милошевић жели

да питање Косова и Метохије реши на савезном нивоу, да ли ћете ви бити у тој комисији, да ли бисте били у тој комисији и да ли ће српски радикали остати у Влади народног јединства у Србији?

Томислав Николић: Ја не бих био у делегацији која би на савезном нивоу решавала овај проблем. Најпре зато што ми нисмо у Савезној влади, странка која учествује у власти, а друго, ово није проблем СРЈ, ово је проблем Републике Србије. Наравно, свака помоћ СРЈ је драгоцена, зато што је Србија, свесно прихватајући Устав СРЈ прихватила и надлежности Савезне владе у погледу вођења спољне политике.

Дакле, не бих био члан делегације коју би формирала СРЈ, зато што би ме то иритирало и могао бих да посумњам да се ради о неком статусу који би био веома близак статусу Србије у федерацији, али макар колико да сам сумњичав према многим потезима које многи политичари вуку, ја до сада у понашању председника СРЈ нисам пронашао ниједан потез који би ме забринуо, тако да све док нема разлога да се било шта приговори, не треба приговарати.

Тренутно председник СРЈ политику према Косову и Метохији води као у оној доброј времена када је говорио да Хрвати могу да, односно да хрватске територије не могу да изнесу српске и не могу да изведу Србе, а то је било време када смо га подржавали, а неспорно је да је Слободан Милошевић председник најаче политичке странке у Србији и да је самим тим овлашћен да многе ствари, односно да о многим стварима разговара, с тим што свакоме ко није члан Владине делегације, одбија право да било шта потпише.

Шиптарима аутономија о њиховом трошку

Водитељ: Има доста питања везаних за овај највећи проблем, за Косово и Метохију. Зашто са Шиптарима преговарати када су они национална мањина, а таквих још има у Србији, а ми само преговарамо са њима.

Томислав Николић: Ми не раздвајамо Шиптаре и Мађаре, Словаке, Русине, али они су они уклопљени у политички систем, у државу, учествују на изборима, имају политичке странке, бирају, бирано су, тако да са њима нема никаквих проблема. Са Албанцима имамо великих проблема, или са Шиптарима, како воли ваш гледалац, а те проблеме можемо да решимо тако што нећемо уопште угрозити Републику Србију, а ја мислим да ћемо њима натоварити проблеме.

Ми хоћемо да им обезбедимо да сами уплаћују у пензијске фондове, здравствене фондове, да сами организују школовање. Даћемо им зграду за школу, а некада сам мислио да Србија то никад не треба да да Албанцима, међутим када човек боље размисли, зашто не бисмо дали зграду. За Србе ћемо направити нове. Учествоваће цела Србија и врло лако ћемо направити нове школске зграде.

Нека уче по свом школском програму, нека по том програму на 100 страница пишу да су најпаветнији, да су најбољи, да су стари народ, па нека пробају да се запосле са оним знањем која су стекли у тим школе. Нека уче само на албанском, па нека раде у Америци, Американци одлично разумеју албански језик и они ће их прихватити као своје. Ослободићемо их служења војске, то је чврст став. Зашто би служили војску, зашто бисмо се ми ослањали да ће они да нам бране земљу и што бисмо им дали оружје у руке. Нека сами уплаћују, нека расподељују и нека та њихова скупштина културне аутономије одређује колико ће ко од њих да има пензију, колико ће да плаћа партиципацију у здравству, шта нас то брига.

Ми ћемо имати државу, судство, војску, полицију, локалну самоуправу у ко-

привреду и финансије у Влади Србије, установило се да постоји понуда Енглеца која је за 50 милиона долара већа од понуде Француза.

Наравно да ћемо продати по највећој могућој цени. Можда је до сада могло да се тргује тако да неки члан Владе, или неки директор, узме милион, а Србија да плати 50 милиона више. Наравно, то више неће бити могуће. Ми ћемо продати све оно што у Србији може да се прода, да се приватизује, а да настави да ради, и услов који постављамо је само да се не отпуштају радници.

Односи Србије и Црне Горе на силазној путањи

Водитељ: Јеврем Панић из Параћина
(нека ово буде последње, јер су остала сва

ме решимо, да се између себе договоримо. Ако можемо да разговарамо са Албанцима, ако можемо да примемо у госте из целог света људе са којима разговарамо, како то да не можемо ми између себе да се договоримо, да реконструирамо Савезну владу, да републике - чланице своје уставе потпуно ускладе са савезним Уставом.

Ту мислим и на Србију која преко 50 закона мора још да усагласи и посебно свој Устав, који се драстично разликује од Устава СРЈ, да прихватимо СРЈ, ја се надам под другим именом, као своју заједничку и једину државу, а да ми будемо чланице те државе, наравно са неким одређеним статусима, које нам наша историја одређује и ту нема никаквих проблема. А онда би требало реконструисати Савезну владу, дати јој власт у руке, до сада уопште није имала власт и стално, од Панића наовамо, преко Контића, никако нисмо имали среће са Савезном владом.

Најважнија споредна ствар на свету

То су, једноставно, били људи који се нису мешали у свој посао, ништа их друго није интересовало осим неких личних задовољстава. Све можемо да решимо, али ако не решимо однос између Србије и Црне Горе, онда ћемо поново имати неких сукоба, неких размирица, као да нам тога већ није довољно, и преко главе.

Водитељ: Потпреседничке, протекло је доста времена од онога које смо планирали и, захваљујући гледаоцима који упорно постављају питања и захваљујући једном високом стручном одговору потпреседника Владе Републике Србије, а ја знам да сте ви ватрени навијач Партизана.

Томислав Николић: Сада сам хтео да вас питам - колико бисмо гледалаца одвојили?

Водитељ: Ево, режија не показује резултат, изгледа да је 2:1, и то за Партизан, претпостављам?

Томислав Николић: Да не будем некроман, резултат је одличан.

Водитељ: Одличан је. Ево, поштовани гледаоци, дозволите да се и у ваше име, и у своје, захвалим потпреседнику Владе Републике Србије, господину Томиславу Николићу, који је био са вама, и то више од сат и по времена, разговарали смо о актуелним политичким збивањима у Србији, Југославији и Републици Српској.

Уверен сам да ћемо кад год буде актуелности, а ви сте ме питали јуче - нисам ли скоро био - били сте пре два и по месеца, али кад год је нешто актуелно, мени је, морам да кажем, пријатно, што је заслужила ТВ "Палма плус" и поверење свих у Влади, и Вас као потпреседника, и осталих потпреседника и министара да, кад год позовемо, ви сте овде у нашем студију, да одговарате на питања наших гледалаца.

Томислав Николић: Хвала вам најлепше.

Водитељ: Хвала Вам велико. Пријатно до следећег четвртка, у 20,40 часова.

Вук више није озбиљан политички фактор у Србији

јој ће бити два дома или ће бити више-домни парламент, а уколико на територији једне општине живи припадник друге или треће националне мањине, ако су то Роми, муслимани, онда и њима треба обезбедити да имају своје веће. До сада су пописе на Косову и Метохији вршили Албанци и све оне који нису Срби, сврставали су у Албанце. Ми хоћемо један попис који ће да изврше Срби, да установимо колико је на Косову и Метохији Албанаца, колико је припадника других националних мањина.

Водитељ: И ова последња два питања - шта ће после ППТ бити продато у Србији (пита Коста Васић)?

Томислав Николић: Све што буде могло да буде продато. Сада, највероватније, имамо купца за беочинску цемента-ру, до сада је, нажалост, неко разговарао искључиво са француским партнером. Када је Војислав Шешељ преузео

слична питања) - шта је са реконструкцијом Савезне владе, Булатовић је то најавио, траже Црногорци смену Булатовића, и хоће ли радикали, и Ви, да прегећете из Републичке у Савезну владу?

Томислав Николић: Па, ми смо у најјачем саставу ушли у Републичку владу, зато што ту има највише проблема и не мислимо да мењамо састав Републичке владе. Никаквих контаката са председником Савезне владе, Момирком Булатовићем, још од оног једног пре неколико месеци, кад је наговестио реконструкцију Савезне владе, није било.

Ово задире у односе Србије и Црне Горе, који су на силазној путањи, на ниским гранана, који морају под хитно да се регулишу. Србија и Црна Гора морају да живе заједно, све док буду постојале, и крајње је време да руководства и Србије и Црне Горе, и СРЈ, седну за један сто, да као Срби све српске пробле-

ТЕЛЕВИЗИЈА К-9, КАГУЈЕВАЦ, 20. СЕПТЕМБРА 1998. ГОДИНЕ,
ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ У ЕМИСИЈИ "ПРЕС ПЛУС"

ТЕРОРИЗАМ ПОД ОКРИЉЕМ ЗАПАДА

Иако Влада народног јединства улаже напоре да се нађе политичко решење за косовскометохијску кризу, западне силе и даље отворено прете војном интервенцијом. Те претње се не смеју занемарити, али се не сме дозволити ни да нас страх од евентуалног напада НАТО пакта наведе на одустајање од неких кључних принципа и одврати од чувања Косова и Метохије. Они морају остати у саставу Србије

Водитељ: Добро вече желим, поштовани гледаоци емисије "Прес плус", недељом од 20 часова на ТВ К-9, мој вечерашњи гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Републичке владе. Добро вече и добро дошли.

Др Шешељ: Добро вече, и боље вас нашао.

Водитељ: Др Шешељ, постоји општа сагласност око тога да је дипломатско решење најбоље и практично једини модел решавања косовске кризе.

С обзиром на чињеницу да се ниједна албанска политичка партија није огрдила од спаљивања Срба у Кљечки и Глођанима, да ли то заправо значи да је могуће размишљати о постизању заједничког решења, које би било на обострано задовољство?

Др Шешељ: Па ја не бих говорио о дипломатском решењу, него о политичком и демократском. Кад се каже дипломатско решење, то опет асоцира на неке међународне инстанце, на спољну политику, на евентуално мешање неког страног фактора, а реч је искључиво о нашем унутрашњем проблему и за тај проблем треба да тражимо политичко решење на демократски начин.

Ми смо имали поприлично успеха у обрачуна са шиптарским терористима, а на видели су изашли разни њихови злочини, а најстрашнији је у Глођанима и у Кљечки. Сумња се да има још таквих неоткривених злочина, јер је поприличан број људи који су нестали, без трага и гласа, који су отети и не зна се њихова судбина. Влада Србије, без обзира на то што смо скршили главне видове испољавања тероризма, непрекидно инсистира на демократском дијалогу наше делегације са представницима албанских политичких партија и ту се ништа неће променити.

Са разних страна се лицитира са различитим решењима, углавном са различитим неповољним варијантама, кад је реч о контакт групи, па после о америчком амбасадору Хилу, па плану албанских политичких партија итд. Али,

може бити речи само о разним шпекулацијама, док се не седне за сто, за којим ће се водити дијалог. Ми не условљавамо тај дијалог ничим, ми позивамо на дијалог све албанске политичке партије. То што оне одбијају да осуде тероризам, да се оградe од тероризма, то њима слаби политичку позицију, у овом случају преговарачку позицију.

Ми нећемо одустајати од дефинитивног слома тероризма и од кажњавања криваца, али имамо један поприлично благ однос према свима онима који су на силу мобилисани у терористичке групације и све оне за које нема никаквих доказа да су учествовали у стварним терористичким активностима, ми после полицијског саслушања углавном пуштамо кући.

Друго, организовали смо повратак албанских цивила у насељена места, у села и градове, цивила које су масовно терористи извлачили са собом, присилно, да би им служили као живи штит и да би користили за политичке циљеве, да би њихово напуштање домова представили као велику хуманитарну катастрофу и тиме, један по један, избијамо адуте из руку наших политичких противника, из руку западних сила, које су инструментализовале и албански сепаратизам, и шиптарски тероризам.

Без обзира на то, наше настојање да се политичким путем нађе решење, реална је претња страном војном интервенцијом, реална је војна претња НАТО пакта, не сме се потцењивати, морамо бити спремни за сваку евентуалност, али не смемо попуштати кад је реч о неким битним принципима. Косово мора остати у саставу Србије, ту нема о чему да се разговара. Не смемо дозволити да нас страх од евентуалне интервенције НАТО пакта, или бомбардовање његове авијације, одврати од чувања Косова.

Дијалог са Шиптарима без страног мешања

Водитељ: Ви сте уосталом и упутили поруку свим државним органима да озбиљно схвате све претње које долазе од стране НАТО пакта, управо из разлога које сте сада навели. Да ли постоји неко ко би Албанце успео да приволи да седну за преговарачки сто? Очигледно да њихови лидери то не могу, јер је чињеница да се тамо већ неко време једноставно не зна ко кога представља.

Др Шешељ: Западне силе би могле, кад би хтеле, али оне мисле да им је то још рано, оне мисле да се претходно може нешто изнудити притисцима на власт у Београду. Они мисле да ће њихове претње војном интервенцијом уродити плодом, па да претходно од нас изнуде одређене уступке, а онда да се седне за преговарачки сто, да се ти уступци формализују, а ми имамо један веома чврст став и не одступамо од принципа да никакве уступке не дамо под претњом силом, под претњом примене силе, и да не долази у обзир да се Косово издваја из састава Србије, а о свему другоме спремни смо да разговарамо, али да разговарамо са представницима албанских политичких партија.

И тај дијалог мора бити без икаквог страног мешања. Наравно, наши државни политички дипломатски представници разговарају са представницима из свих других земаља, које су заинтересоване за овај проблем, који долазе у нашу земљу итд. Разговарати се може са свима, али директног институционалног мешања не може бити у наше унутрашње односе, а и народ се о томе веома јасно изразио на априлском референдуму.

Хил тугор шиптарских партија

Водитељ: Неки медији су објавили изјаву Медлин Олбрајт да су се српске власти и представници албанске заје-

днице сагласили око почетка преговора о прелазном споразуму за Косово, причему би Кристофер Хил требало да пронађе решење које би било прихватљиво за обе стране. Шта би сте у том контексту ви рекли?

Др Шешељ: То још ништа није договорено, апсолутно нема никаквог договора, ми смо спремни за дијалог, ишчекујемо да би могао почети тај дијалог у неколико наредних недеља, а што се тиче Кристофера Хила, он је разговарао са државним представницима СРЈ о читавом спектру проблема који се тичу Косова и Метохије и албанске националне мањине, али ту никакав конкретан договор није постигнут.

С друге стране, последњих дана Хил се много ангажовао у Приштини, као старатељ, у извесном смислу, албанских политичких партија, поготову Ибрахима Ругове, председника Демократског савеза Косова. Он сада креира њихову концепцију, њихов наступ на будућем дијалогу. Може се и са Хилом о свему разговарати, ја нисам разговарао, али су разговарали други представници државе, и може се разменити мишљење.

Али, Хил не може учествовати у том дијалогу са албанским политичким партијама, то је више него сигурно, а што ће споља деловати као њихов савезник, као њихов старатељ, као њихов тотор, као њихов консултант, то је њихова ствар, то нас не интересује.

Американци праве рачун без крчмара

Водитељ: Говори се о томе да су Шиптари одбацили документ, који је сачи-

нила група америчких експерата о решавању косовске кризе, са образложењем да су много више очекивали. Сам Кристофер Хил је изјавио да је коментар тог документа био знатно обимнији него сам предлог документа. Да ли знате шта је садржао тај документ?

Др Шешељ: Па, и наша штампа је објавила кључне делове тог америчког папира, то је сада проблем на релацији између Американаца и албанских политичких партија, то је једна политичка игра. Као, Американци инсистирају, а они се нећкају, па сада Американци од нас очекују неки већи уступак, како би Албанци на крају ипак пристали. То је игра те врсте.

Прво је био амерички план, па сада постоји албански план, али је заједничко што и једни и други инсистирају да се Косово издвоји из састава Србије, под било каквим образложењем, није битно, а ми то једноставно не прихватамо. Косово мора остати саставни део Србије, а ако постигнемо сада неку варијанту, ми треба да идемо у два правца. Један је правац територијалне аутономије, то је Уставом дефинисано. Косово и Метохија могу имати онакву територијалну аутономију какву има Војводина и ништа више. У оквиру тога можемо да видимо да ли дводомни, или вишедомни скупштински систем, и на локалном нивоу дводомне или вишедомне скупштине општина, како не би било мајоризације, у оквиру јединственог Закона о локалној самоуправи.

С друге стране, можемо разговарати посебно о аутономним правима Албанаца или Шиптара у нашој земљи, а то су облици културне или персоналне аутономије. Ту можемо до краја да

изађемо у сусрет, да им омогућимо да сами организују и здравство и шкољство, и информисање и културне институције, и социјално осигурање, све што желе. Али, ингеренције државне власти не могу преузети у битним стварима, нити можемо дозволити да они поново владају над Србима који живе на Косову и Метохији. То апсолутно не долази у обзир. Оно на чему и Американци инсистирају и косовски Албанци је, да је минимум аутономних права оно што су имали по Уставу из 1974. године и то се све чешће чује у јавности.

Прво, 1974. године ми нисмо имали никакав Устав у правом смислу речи. То је октроисани комунистички устав, на силу наметнут. Октроисани устав није устав у правом смислу речи, јер устав доноси народ, преко својих слободно изабраних представника, да би ограничио власт, а октроисани устав власт даје народу да би га лакше контролисао, то је веома битна разлика. И, ко год би у време јавне расправе о Уставу из 1974. године, или претходно о уставним амандманима изрекао један критички став, ишао је у затвор, остао је без посла, био је излаган систематском прогањању од стране тадашњег режима, што такође говори да тај устав не долази у обзир као било какав оријентир.

Треће, тај устав какав је успостављен 1974. године могао је да функционише само под комунистичким поретком и онај ко би нам сада та решења покушао да наметне, морао би да нам опет наметне комунистички поредак. Како иначе у демократији да тако нешто функционише? Нека пробају Американци да тај Устав из 1974. године у њиховој земљи функционише или било где на западу, не може.

Без обзира што су сломљени главни видови тероризма, Влада Србије инсистира на демократском дијалогу са представницима шиптарских партија

О Косову одлучује држава Србија

Водитељ: Заменик председника Српске радикалне странке и потпредседник Републичке владе, господин Тома Николић, изјавио је да Србија неће прихватити евентуални референдум косовских Албанаца о статусу Косова, који би требало да буде одржан три године након потписивања споразума о привременом решењу за Косово, јер би то, како је рекао господин Николић, била издаја.

Др Шешел: Да, то не долази у обзир. Како они да одлучују о нашој држави? Косово је саставни део Србије и о Косову одлучује држава Србија, преко својих надлежних државних институција, пре свега Парламента и Владе, и нико други не може одлучивати о Косову. О Косову могу одлучивати сви грађани Србије, а не они који у већини сада тренутно живе на Косову. Знате, ако један човек има руке, ноге, главу, цело тело, онда он одлучује о сваком делу свог тела, суверено, а не дозвољава било коме другоме да уместо њега о томе одлучује.

Ако је Косово део једне целине, целина о свему одлучује, а ми никада нисмо имали намеру да политичка права албанске националне мањине оспоравамо. Све што је у целом свету прописано као право националних мањина, и лично, и групно, ми смо спремни да применимо и у нашој земљи. Све опште међународне правне акте. Али, да неко издваја Косово и Метохију испод нашег државног суверенитета, не долази у обзир.

На сламању тероризма, Влада урадила доста

Водитељ: Уколико Албанци не буду хтели да разговарају, господин Николић је изјавио да ће бити усвојена статутарна одлука за Косово и Метохију, Закон о локалној самоуправи и спроведени, а потом расписани избори. И сами кажете да Републичка влада има добру вољу за међусобним дијалогом, међутим, уколико тренутна ситуација и тренутни развој догађаја предвиђају управо ово што је господин Николић најавио.

Др Шешел: Министарство за локалну самоуправу је одавно израдило Нацрт новог закона о локалној самоуправи, још негде у мају месецу тај нацрт је био готов, а Владина делегација је направила Нацрт статута АП Косова и Метохије, у складу са овим законским пројектом, и ми смо позивали представнике албанских политичких партија да прво о томе разговарамо, дакле, да идемо на ту територијалну димензију, а после да идемо на ово што се тиче персоналне или културне аутономије. Дијалог је формално отпочет и одмах прекинут.

Уколико они и даље буду одбијали да учествују у дијалогу, ми можемо и сами да донесемо и статут покрајине и да усвојимо нови закон о локалној самоуправи, то може Народна скупш-

тина да уради, јер Народна скупштина је и преузела овлашћења Покрајинске скупштине Косова и Метохије, након што су тамо престали да функционишу органи власти. Она има право и по Уставу да тако нешто уради. Дакле, то је могућност која нам стоји на располагању, ми још нисмо одлучили када бисмо могли да прибегнемо тој могућности, али то може да буде и у најскорије време.

Ми ћемо имати, 28. септембра, скупштинску расправу о Косову и Метохији и поднећемо извештај - шта је Влада урадила од референдума наопако, односно, шта је урадила од 24. марта, од када је формирана ова Влада народног јединства. Ми имамо шта да изнесемо пред Народну скупштину, јер мислим да смо поприлично много урадили на сламању шиптарског тероризма.

Ако погледате каква је сада ситуација, и ако је упоредите са оном коју смо имали 24. марта ове године, сложите се сигурно да су разлике огромне. Водићемо расправу о свим другим аспектима косовскометохијског питања и проблема албанске националне мањине. И из те расправе могу неке идеје да се формулишу, да се уобличи и да се искористе у даљем инсистирању, да напакон отпочне дијалог.

Консензус четири партије

Водитељ: Мислите ли да постоји консензус парламентарних партија у Републичкој скупштини о решавању косовског проблема, ево, поменули сте, седница је заказана, и то на захтев Владе, за 28. септембар.

Др Шешел: А најважније је да постоји консензус, да Косово мора остати саставни део Србије, то је најважније. Ту су све три владајуће партије једнодушне, али и СПО, као највећа опозициона странка и једина озбиљна опозициона странка у Народној скупштини, све остале које су тамо заступљене, заступљене су са минималним бројем народних посланика и практично у политичком животу не значе много. Ове четири најмоћније партије, дакле, инсистирају дословно да Косово мора остати саставни део Србије, а сада у којим модалитетима и како, о томе може да се разговара.

Што се тиче Српске радикалне странке, ми смо против било какве промене Устава у правцу јачања аутономних права покрајина, ми то не прихватамо. За нас је ово максимум прихватљивости, што већ постоји у Уставу. Да смо ми писали Устав 1990. не би било ни овога, не би се ни помињале покрајине, али сада, шта је, ту је, тако је, ми смо пристали да делујемо политички по слову овога Устава и поштујемо тај Устав, све док се не промени, али да се мења нагоре, то нећемо дозволити. Устав се не може променити без двотрећинске већине гласова посланика и без референдума. Убеђен сам да је у том правцу Устав и немогуће мењати.

НАТО звезка оружјем

Водитељ: На почетку вечерашњег разговора неколико сте поменули могућност стране интервенције. Како коментаришете захтев и изјаву немачког министра одбране, који каже да би на Косову требало извршити хитну војну интервенцију, чак је и одредио рок од три до пет недеља, неки кажу да би ту изјаву требало схватити у контексту предизборне кампање, која је у току у Немачкој, а има и оних који кажу да је то ултиматум председнику СРЈ.

Др Шешел: Ја мислим да та изјава има одређени пропагандни значај у склопу предизборне кампање која се води у Немачкој, али није само то у питању. Та изјава је и стварна претња, та изјава не би била дата да заиста НАТО пакт нешто не ради у склопу припрема за евентуалну војну интервенцију. Због тога смо изјаву примили са свом озбиљношћу и жестоко на њу реаговали.

Чули сте вероватно нашу реакцију у јавности. С друге стране, веома су озбиљне информације да је НАТО пакт већ направио три плана за своје евентуално војно ангажовање. Први план тиче се распореда НАТО снага на југословенско - албанској граници са албанске стране. То је нешто што нам се не свиђа, нешто што је потенцијално опасно, али није нека непосредна претња и у прво време би више сметало Албанцима него нама, јер би и са друге стране били затворени неки дивљи гранични прелази, куда су албански терористи у више наврата раније пребацивали праве конвоје оружја и муниције, и у последње време покушавали, па их је наша војска спречавала.

Други план тиче се бомбардовања војних циљева у Србији, са две подваријанте - једна се односи на бомбардовање циљева само на подручју Косова и Метохије, а друга на бомбардовање циљева у целој Србији. И НАТО пакт у случају војне интервенције планира да употреби само ваздухопловне снаге, да нас гађа ракетама типа томахавак, са бродова у Јадранском мору, и да нас гађа, да нас бомбардује авијацијом. То је оно што је за нас најопаснија варијанта и за коју морамо бити спремни.

Морамо се супротставити. Наравно, НАТО пакт је супериоран по свим видовима наоружања, али мора рачунати да неће проћи без озбиљних губитака. На нашој армији је, на нашој војсци је да му узврати свим средствима и да му зада највеће губитке, ако до тога дође. Ми желимо да се то избегне, али ако до тога дође, нема се куд, морамо се онда борити. И трећа варијанта, трећи план који је направио НАТО пакт тиче се распореда њихових копнених трупа на Косову и Метохији, уколико дође до потписивања споразума са албанским политичким партијама.

Дакле, НАТО пакт избегава да његова копнена војска дође на нашу територију, што је за њих неприхватљиво, што је за њих неподношљиво. Јер, ако су суперориони у ваздуху, питање је како би то било на копну. На копну ми има-

мо више шанси, а с друге стране, постоји одређен ниво њубитака који је њима политички неиздржив, који не могу да објасне јавном мњењу својих земаља, чланица НАТО пакта. И ми одмах треба да им ставимо до знања да ова варијанта не долази у обзир, да ми постигнемо договор са шиптарским политичким партијама, па да нам дође НАТО пакт, да нам окупира Косово и Метохију, да брине о имплементацији споразума, па то је крајњи циљ НАТО пакта.

Морална катастрофа западних сила

Због тога се и води сва ова игра - да НАТО пакт дође на нашу територију. То је за нас гора варијанта, него да се отцепи Косово и Метохија, да дођу регуларно на територију која је под суверенитетом Србије. Када би једном дошли, више не би изашли. Само би се ширили на нашој територији.

Шпекулација западних сила: на Косову и Метохији нема никакве хуманитарне катастрофе

Водитељ: Такође сте вечерас поменили, а и доста се шпекулише о томе - да ли на Косову постоји хуманитарна катастрофа, односно могућност за појаву хуманитарне катастрофе, или не? Има ли основа за приче те врсте?

Др Шешел: Не, на Косову нема никакве хуманитарне катастрофе, има неких проблема које су произвели шиптарски терористи, јер су велики део цивилног становништва повлачили са собом, на силу, и ти људи су се углавном вратили кућама. Нема их још много по шумама и планинама. Наша полиција непрекидно инсистира на повратку и помаже им у том повратку, а и Влада Србије помаже материјално, и ту су се укључиле и многе општине у Србији.

Нама је циљ да се избије тај адут из руку западних сила. Американци већ прете да ће из авиона бацати падобране са храном, лековима и сл. То је нешто слично ономе што се дешавало над

територијом Републике Српске. И ми се морамо томе супротставити. Не смејемо никоме дозволити да повреди наш ваздушни простор.

Ни под којим изговорима. А, када је реч о хуманитарним организацијама оне имају слободан приступ, ако желе заиста да пошаљу помоћ, онда могу преко Црвеног крста и конвоје шлепера да упуте. Ми још никога нисмо одбили, ко је упутио материјалну помоћ било ком угроженом становнику наше земље, а у овом случају било ком Шиптару. Са друге стране, више има трошкова са избацивањем једног падобрана из авиона него са упућивањем једног шлепера помоћи. А на падобран не може да се веже цели шлепер. Тако, ако заиста желе да материјално помогну Шиптарима, онда постоје много повољнији и бољи начини, а и ми бисмо у томе сарађивали.

Дакле, не би било никаквих сметњи с наше стране, као што ни сада не омета ниједну хуманитарну организацију која тамо делује иако знамо, иако има-

шао на власт после обарања Сали Берише, као амерички човек. И сада Немци узвраћају ударац, и у првом налету нису успели, сада је изгледа Сали Бериша опет у дефанзиви. Американци су чврсто стали уз Фатоса Наноа.

Ко је нама повољнији? Не ваља нам ни један ни други, ни Сали Бериша ни Фатос Нано, али је нешто подношљивији Фатос Нано. Јер, Сали Бериша је директно умешан у сва збивања на Косову и Метохији, на најдиректнији начин. А, Фатос Нано помаже шиптарским терористима, жмури над њиховим активностима, њиховим противуставним и противзаконитим активностима у самој Албанији.

Напада преко свих дипломатских канала Југославију и Србију, али није толико умешан у сама збивања и терористичке акције на Косову и Метохији. Тако да нама не би одговарало да у овом сукобу победи Сали Бериша, али није немогуће да се обнови грађански рат у Албанији, који је већ једном отпочео пре краћег времена.

Небулозе Вука манигога

Водитељ: Како коментаришете иницијативу председника СПО који је од Светог архијерејског Синода Српске православне цркве затражио да се Косово и Метохија и формално признају као света Српска земља?

Др Шешел: Не могу ја више да коментаришем Вука Драшковића и његове изјаве. То је некад смешно, некад трагикомично. У сваком случају необично и бесмислено. Ево, ишао је сад опет на Косово и водио групу новинара са собом. Држао је неку конференцију за штампу.

Са те конференције је извештавао београдски радио Б-92, који је увек за ових осам година био изричито наклоњен Драшковићу. Б-92, који финансирају и неке америчке агенције, који води прозападну политику, који је наш жестоки противник. И та новинарка извештава и она се чуди, каже, Вук Драшковић је изјавио, када смо били у једном месту тамо, управо у том тренутку је убијен један полицајац у том месту.

Каже, ми смо се уверили да ниједан полицајац није тада убијен. Па, онда, Драшковић даље говори да је пуцано на њихову колону. Ми који смо били у колони знамо да није пуцано. И шта сад више да му ту кажете. Знате, он је одавно већ почео да патолошки лаже. Знате, као дугогодишњи наркоман он је већ сужене и разорене свести. И, сад тражи да Свети архијерејски Синод прогласи Косово за свету Српску земљу.

Шта то значи? Можете ли ви да објасните шта то значи ако се једна територија прогласи светом земљом? Значи ли то да морамо да укинемо све септичке јаме, и да једноставно на тој земљи не сме да се ради нешто што је физиолошка потреба, да мора да се иде негде другде. Шта то значи? Ко то може сад мени да објасни шта то значи да се прогласи света земља, и шта се ту мења. Шта се тиме постиже? Само да нам

Сукоб интереса у Албанији

Водитељ: Да ли тренутна ситуација у Албанији на неки начин може да се рефлектује на кризу на Косову?

Др Шешел: У Албанији је на делу сукоб америчких и немачких интереса, који непрекидно тиња. Американци и Немци се увек лако споразумеју о антисрпској политици, али међу њима се води тиха борба за превласт и она је сада на албанском примеру до краја очигледна. Сали Бериша је немачки човек, и он је био на власти. Фатос Нано је до-

се свет смеје, и да свет мисли, ево, сви Срби поделу.

Шта значи сад једну територију прогласити светом земљом? Она нама може емотивно бити света земља, можемо се тако према њој односити, али значајно је проглашавати за свету земљу, где то има. Где то у свету има? Има ли иједан сличан случај? То и није толико озбиљно и лоше као што је било ово његово раније инсистирање на ванредном стању. Он је месецима инсистирао на ванредном стању.

Прво, не разумем шта значи успоставити ванредно стање. Ванредно стање значи завести суспензију извесних Уставом гарантованих слобода и права човека и грађанина. То је, пре свега, ванредно стање. Шта би ми под тим ванредним стањем могли да урадимо у борби против шнигарских терориста што већ нисмо урадили? Или што не радимо свакодневно?

Шта би још могли да урадимо? Ништа. Само да формално суспензијом државних институција, уставних права и слобода човека и грађанина, још већи бес Запада навучемо на своја плећа. И, да кажу - е, ванредно стање значи, ви не можете кроз нормално функционисање државних институција да решавате проблем, ми ћемо га решавати. И, не вреди. Ко то њему може да објасни? Нико то њему не може да објасни. Он једноставно кад почне нешто да гусли, онда иде до краја, срља, срља, срља.

Др Никола Поплашен на победничком постољу

Водитељ: Застајемо на тренутак, иде обавезни блок ЕПП-а. Потом настављамо разговор из Студија, поштовани гледаоци.

Поштовани гледаоци, наш гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Републичке владе. Др Шешељ, како бисте оценили ток избора и још увек незваничне резултате у Републици Српској?

Др Шешељ: Па, у току предизборне кампање било је неких компликација, неких проблема, али ми радикали смо веома задовољни и изборним резултатима и ви сте вероватно обавештени да је заједнички кандидат Српске радикалне странке и СДС, иначе председник Српске радикалне странке за Републику Српску, проф. др Никола Поплашен победио на председничким изборима. И, он је већ председник Републике. Треба само да преузме дужност.

Нису још сви гласови пребројани, али остало је још свега тридесетак хиљада у ковертима. Првих пет хиљада гласова из коверата данас је пребројано и ту је убедљиво бољи Поплашен од Биљане Плавшић. Он има толику предност да нема више ни теоријских могућности да то Биљана Плавшић надокнади.

На изборима за члана Председништва Уније Босне и Херцеговине победио је Жинко Радишић, а на изборима за Народну скупштину Републике Српске

ке Српска демократска странка је на првом месту, имаће највише посланика, на другом месту је Српска радикална странка, на трећем месту је Српски народни савез Биљане Плавшић, на четвртм месту СП Републике Српске, на петом месту је Додикова странка Независних социјалдемократа, и све оне остале странке су безначајне. СПО је освојио негде 0,44% гласова, а можда и мање од тога, видећемо сада дефинитивно. Дакле, ни пола процента.

Морални суноврат Плавшићке и Додика

Водитељ: Да ли ова иницијатива коју премијер Републике Српске тренутно покреће, да се због кршења предизборне тишине др Никола Поплашен повуче са изборне листе и на тај начин му се одузме место председника Републике Српске може да постане валидна?

Др Шешељ: Мислим да је то немогуће, да је и то смешно, комично. Толико је Додик изгубио главу да више не зна ни шта говори. Додуше, било је неких жалби због моје емисије на државној телевизији у петак. Ја сам у тој емисији наступио као потпредседник Владе и говорио на економске теме. Пред крај емисије било је једно питање гледалаца где сам се ја више неповољно изразио о Биљани Плавшић и Додику, а и зашто не бих када се и они о мени тако изражавају и заложил сам се за коалицију свих српских странака.

Дакле, то није ни било навијачко, него инсистирање да и радикали и СДС и социјалисти, чак и странка Биљане Плавшић формирају коалициону Владу после ових избора. Они су кршили изборну ћутњу. Ја нисам био ни кандидат на тим изборима, нити имам било какве формалне везе.

Уосталом, тамо сам учествовао у предизборној кампањи гостујући на радио и телевизијским емисијама па су ми последње емисије и забранили, обуставили их. Али, Биљана Плавшић и Милорад Додик су у време изборне ћутње путовали у Москву, и целог дана су сви државни медији Републике Српске извештавали о њиховом боравку. Навече су се вратили, имали специјалну емисију у којој су се хвалисали резултатима своје посете. Ја сам ту емисију гледао пред одлазак на државну телевизију, да видите какав је то морални суноврат.

А, Николи Поплашену је наводно државна телевизија Србије у недељу, у програму за иностранство, који иде на сателит, емитовала један инсерт изјаве са телевизије Палма пре десетак дана. Какве то везе има са њим? Ако некога треба да казне нека казне Драгољуба Милановића. Шта то има са Николом Поплашеном, али добили смо управана од ОЕБС-а, од међународне изборне комисије да то не долази у обзир. Али видећемо још. Знате, кога су змије уједале и гуштера се боји, како каже наш народ, па смо до задњег момента опрезни и ишчекујемо да објаве званичне резултате избора. Најавили су то за

среду и четвртак и по мом мишљењу они ће то завршити до уторка.

Могуће је и у уторак да објаве. Остало је неких свега тридесетак хиљада гласова још. Пребројани су сви гласови са територије Републике Српске, сви гласови из иностранства који су стигли иаковима из Беча. То није помогло Биљани Плавшић. Ту је за неких двадесетак хиљада поправила разлику у своју корист, али није довољно, јер је огроман број муслимана гласао за свог кандидата, за овог Лутву, како се зове... Зулфу Нишића, не могу да се сетим у први мах, а не за Биљану. И сви гласови из СРЈ су пребројани, сви гласови из Хрватске, сви гласови из Муслиманско-Хрватске Федерације. Остало је још да се преброје дакле гласови из коверата, гласови грађана који нису били у бирачким списковима.

ОЕБС запањен способношћу радикала

Проверава се да ли имају право гласа или не и онда се отварају коверти. Таквих је за Републику Српску било негде око 38.000. Пет хиљада је данас пребројано. Остало је 33 хиљаде. И, када би сви они били за Биљану Плавшић није довољно. Не може, нема никаквих шанси више. Практично је све то завршено. Али, оно што је смешно у свему томе, видели сте, ми радикали смо имали веома добар изборни штаб, исте ноћи смо имали све резултате, одмах смо их сутрадан саопштили, а онда странка Биљана Плавшић даје изјаву како Биљана Плавшић води на овим изборима, па онда разне странке дају своје изјаве, па се умешао и СПО одавде са својим небулозним изјавама.

Једини смо ми озбиљно пратили изборе, озбиљно све контролисали, да птица није могла да пролети. Ви сте можда видели из искуства из Србије, да имамо веома добар ухотан изборни штаб, који стручно обавља све те послове. Имамо разгранату странку у унутрашњости и Србије и Републике Српске и једноставно у стању смо све да контролишемо. И, запрепаштени су они странци у БиХ колико нам је странка способна. Нису веровали својим очима. Ми смо одмах сутрадан имали све резултате и саопштили их јавности и готово.

Постизборне комбинације

Водитељ: Према неким најавама могло би да дође до проширивања коалиције Српске радикалне странке и СДС-а. О чему се, у ствари, ради?

Др Шешељ: Ми се за то залажемо. Ми се залажемо за четворну коалицију, да коалициону владу формирају Српске радикалне странке, СДС, СП РС и СПС, сада када може да се отараси Биљане Плавшић. Она је изгубила на изборима. Депласирано је да се више бави политиком. Има близу 70 година, нека иде у пензију. Има још једна мала странка, једна мала страначка коалиција која ће имати два-три посланика,

не знам тачно, али углавном то су неке мале странке из Бања Луке.

Први на листи им је Предраг Рађић. Можемо и са њима. Они су и подржали нашег кандидата на председничким изборима. Дакле, она би могла да буде и пета странка у тој коалицији. На томе инсистирамо, за то се залажемо, веома смо толерантни, конструктивни у наступу, нема еуфоричног расположења, нема осветољубивости. Ми желимо да сарађујемо са свима који су заинтересовани да се сачува Република Српска.

Боље Дејтонски споразум него ништа

Водитељ: Гелбард је изјавио да ће свако ко добије власт у Републици Српској добити сву и политичку и економску подршку, уколико буде поштовао Дејтонски споразум.

Др Шешељ: Ми смо се изјаснили, Српска радикална странка се супротстављала Дејтонском споразуму у време када је он доношен. Али данас смо за Дејтонски споразум јер прети опасност да се он промени на нашу штету, па се сада грчевито држимо Дејтонског споразума. Знате, западне силе иду даље у односу на Дејтонски споразум, па и оно што није Дејтонским споразумом предвиђено као надлежност централне власти у Сарајеву, сада покушавају накнадно да јој придодају. Е, ми смо против тога. Ми смо за стриктну примену Дејтонског споразума.

А, било је доста шпекулација у јавности ко ће сада сарађивати са западним силама, са ОЕБС-ом, са Уједињеним нацијама и тд. Српски народ је то био јасан. Српски народ је проценио да смо ми најкомпетентнији да сарађујемо. И ми ћемо сарађивати. Али, не клечећи на коленима, не прихватајући диктат,

него као равноправни партнеришпитећи интересе Републике Српске.

Коректно ћемо са свима сарађивати, и свима ћемо увек рећи шта мислимо а нећемо дозволити да будемо било чији пиони, да слепо следимо било чији диктат. Мислим да долазак српских радикала на власт у Републици Српској значи трајну стабилизацију политичких прилика у тој западној српској држави и да ће то схватити и на Западу.

Схватиће да је боље имати посла са озбиљним и компетентним политичарима, каквим све више у свету сматрају српске радикале, него са људима без икаквих моралних скрупула, са лопузима које теже да се лично обогате, са људима који су изгубили сваки етички кодекс, који су издали своју странку, који се не разумеју у политичке процесе, који немају политичког талента, какви су Додик и Биљана Плавшић. Са озбиљним људима, иако се не слажете, на чисту сте шта можете шта не можете. Можете да претпоставите њихово реаговање у одређеним ситуацијама и да се на то спремите. Са онима који немају ни моралних скрупула ни политичког знања и вештине никада не знате на чему сте.

Видели сте шта је урадио овај несрећни Љубиша Савић Маузер. Ми смо о томе говорили много пре избора, а сада одмах после избора ОЕБС га је суспендовао, међународна полиција, ваљда се тако зове, је доказала да су све наше тврдње биле тачне. Неке је људе, неке полицијце је похапсио, бестијално се над њима иживљавао, мучио их електрошоковима, вадио зубе, нема шта им није радио, и не може то да опстане. Ево, сада је смењен. Нису хтели да га смене пред саме изборе јер су мислили да би то био страшан алут у нашим рукама. Али, ево сада нека понове изборе па да виде онда какви ће бити нови резултати.

Само као старатељ или консултант: Кристофер Хил не може да учествује у српско-шиптарском дијалогу

Против институционалног мешања

Водитељ: Докторе Шешељ, имамо преко стотину позива до овог тренутка. Уколико сте сагласни да одговорите на питања наших гледалаца. Живуловић каже - Српска радикална странка и даље инсистира на дијалогу са шиптарским представницима политичких партија без страног мешања. Како схватити онда улогу Кристофера Хила?

Др Шешељ: Па ми, када инсистирамо да нема никаквог страног мешања не можемо сузбити дипломатске активности. У нашој земљи постоје амбасале многих страних држава баш зато да би се са тим државама одржавале и политичке и економске и културне везе, да би се разговарало, да би се размењивала мишљења, информације и сл. Е, само је то мало компликовано када је реч о великим силама. Велике силе по природи ствари покушавају да се умешају у све што се дешава на свету.

Ми не можемо спречити да се они мешају и у наше проблеме, али можемо спречити да се мешају на институционалан начин. То је оно што нам је битно. Јер, ако се умешају на институционалан начин, као арбитри, као посредници, онда се појављују као страна у спору, па ако се ми са Шиптарима не можемо договорити, њихова реч је пресудна. Такве су нам све међународне арбитраже. Нама је веома важно да нема никаквог институционалног мешања. А, то што ће он долазити у Београд, износити различите идеје и мишљења, то нам у принципу не смета.

Боље је и то него да нас бомбардује. То што ће он саветовати Шиптаре, што ће им давати инструкције, што ће их обучавати, што ће им пружати логистичку подршку, такође нама много не смета, јер ми мислимо да је наша позиција веома јака, толико јака да се она не може срушити никаквим степеном стручности супротне стране. Очигледно је да представницима шиптарских партија и те како елементарна стручност не недостаје. Ми се држимо елементарних правних принципа који су признати у међународном јавном праву. Ту нам нико не може опепелити. А, веома смо конструктивни када је реч о личним и групним правима албанске националне мањине. Дакле, нема страног мешања.

Медлин Олбрајт не мирише Србе

Мешање је мешање када се води на институционалан начин. А овако - долазе дипломате, долазе новинари. Све би се то на изврстан начин могло подвести под страног мешање у ширем смислу. И, када дође Црвени крст и кад дођу друге хуманитарне организације, све је то нека врста мешања у том ширем смислу. Нама је битно да нема никаквог институционалног мешања. Ни великих сила ни међународних организација.

Водитељ: Светлана Петровић - шта мислите да ли је госпођа Олбрајт про-

тив Милошевића или против српског народа?

Др Шешел: Против српског народа, дефинитивно. Нема никакве сумње у то.

Водитељ: Милан вас пита као потпредседника Владе, да ли можете да кажете на који начин су регистроване политичке партије Албанаца на Косову, и - зар нико не може да их похапси као грађане?

Др Шешел: Неке албанске политичке партије су регистроване на савезном нивоу. Мислим да је Руговина странка регистрована на савезном нивоу, ДСК, а неке уопште нису регистроване. Зашто би ми хапсили представнике албанских политичких партија? Који је циљ таквог евентуалног хапшења? Шта бисмо тиме постигли?

Прво, не пада нам ни на крај памети да некога хапсимо, а да не можемо да му припишемо конкретно кривично дело. А ова влада је против вербалног деликта. Против инкриминације вербалног деликта. Ми никог нећемо да хапсимо због његовог политичког мишљења. А, хапсимо терористе, за које имамо доказе да су учествовали у терористичким акцијама.

Шта мислите, шта би се десило тек онда и каква би била наша позиција у свету, да почнемо да хапсимо политичке противнике. Прво, из сопствених идеолошких разлога ми никада нећемо хапсити политичке противнике? А, и када бисмо то радили, то би потпуно срозало нашу политичку и правну позицију. Не пада нам то ни на крај памети.

Попис пре избора

Водитељ: Симоновић - када ће бити извршен попис становништва на Косову?

Др Шешел: Мислим да би тај попис становништва морао да претходи првим изборима. Прво попис па избори. Да би се пречистили бирачки спискови. Да би били јасно конципирани и садржали све грађане који имају право гласа. Ми радикали се већ месецима и годинама залажемо за тај попис становништва. Видим сада да нас подржавају и друге партије. И владајуће и опозиционе. Мислим да треба заједничким снагама до краја на томе да инсистирамо и да то буде један од предуслова за прве локалне изборе.

Водитељ: Инжењер Сретеновић - уколико је стање на Косову лоше, због чега Скупштина Србије не прогласи ванредно стање по хитном поступку?

Др Шешел: Већ сам објаснио малопре, коментаришући Драшковићеве захтеве за ванредним стањем, шта би то значило.

Шиптари листом за сепаратизам

Водитељ: Мика из Колоније - зашто Ругова и његови доушници до сада нису ухапшени? Поново исто питање. Да ли је слом сепаратиста на Косову одраз

политике Берише у Албанији? Мислим да сте и на то одговорили.

Др Шешел: Не, слом сепаратиста, односно терориста на Косову и Метохији, ми смо сломили терористе, сепаратисти су остали, све њихове партије су сепаратистичке и сепаратизам је преовлађујућа политичка преокупација већине Албанаца на Косову и Метохији. Не треба се заваравати. То су чињенице.

Ми настојимо да водимо дијалог са тим сепаратистима, стављајући им до знања да од њихових крајњих циљева нема ништа, а да видимо како се можемо усагласити, да ипак нормално живе и раде, да се укључе у унутрашње друштвене и политичке процесе. Ова Влада је сломила шиптарски тероризам, уз огромне напоре и војске и полиције. Војска и полиција су заиста показале висок степен стручности, умешности, способности, стрпљења, пожртваности.

Наравно, каква је ту улога Владе? Ми смо стабилизовали политичке прилике у Србији. Када су политичке прилике стабилне, полиција и војска могу да дају све од себе. Када су политичке прилике нестабилне, а знамо како то изгледа из искуства 1991. године, онда и војска и полиција закажу. Војник и полицајац када обавља свој посао жели да буде сигуран, да има сигурну залеђину, да неко стоји иза њега, да брине о њему. Како брине? Како зна и уме. Немамо ми много, али смо позадина, својом политичком стабилношћу, чврста позадина свих полицијских и војних операција. То је оно што је суштина свега овога.

Промоција државног терора

Водитељ: Душко Јововић пита - да ли у свету постоји још неки паметан народ који тренутно ратује са НАТО пактом?

Др Шешел: НАТО пакт никада није ратовао од кад постоји, све док товаре бомби није изручио на Републику Српску у септембру 1995. године, бомбардујући српске жене и децу, српска села и градове, српске цркве, школе и болнице.

То је једина операција НАТО пакта од када он постоји. Наравно, може се овде поставити питање. НАТО пакт је против нас, он прети војном интервенцијом. Шта ми да радимо? Постоје две могућности - да капитулирамо, да кажемо - прихватићемо све ваше ултиматуме, па да се одмах одрекнемо Косова и Метохије, Санџака, Црне Горе и Војводине и још да нам успоставе квислиншку власт у овој малој Србији која би преостала, или да кажемо - ми своју земљу не дамо, а ви радите шта хоћете, ако нас нападнете ми ћемо се бранити.

То су две једине могућности и ми се опредељујемо за ову другу. Ми ћемо бранити своју земљу. Ова Влада неће опстати ако није у стању да сачува Србију у оним границама у којима је преузела 24. марта.

Водитељ: Божовић пита - како коментаришете забрану летова за југословенског аеро-превозника?

Др Шешел: То је само један вид притисака на нашу земљу. Мислим да ће уследити још неке санкције и да морамо са тим са се суочимо, да морамо да издржимо.

"Застава" у рикверцу

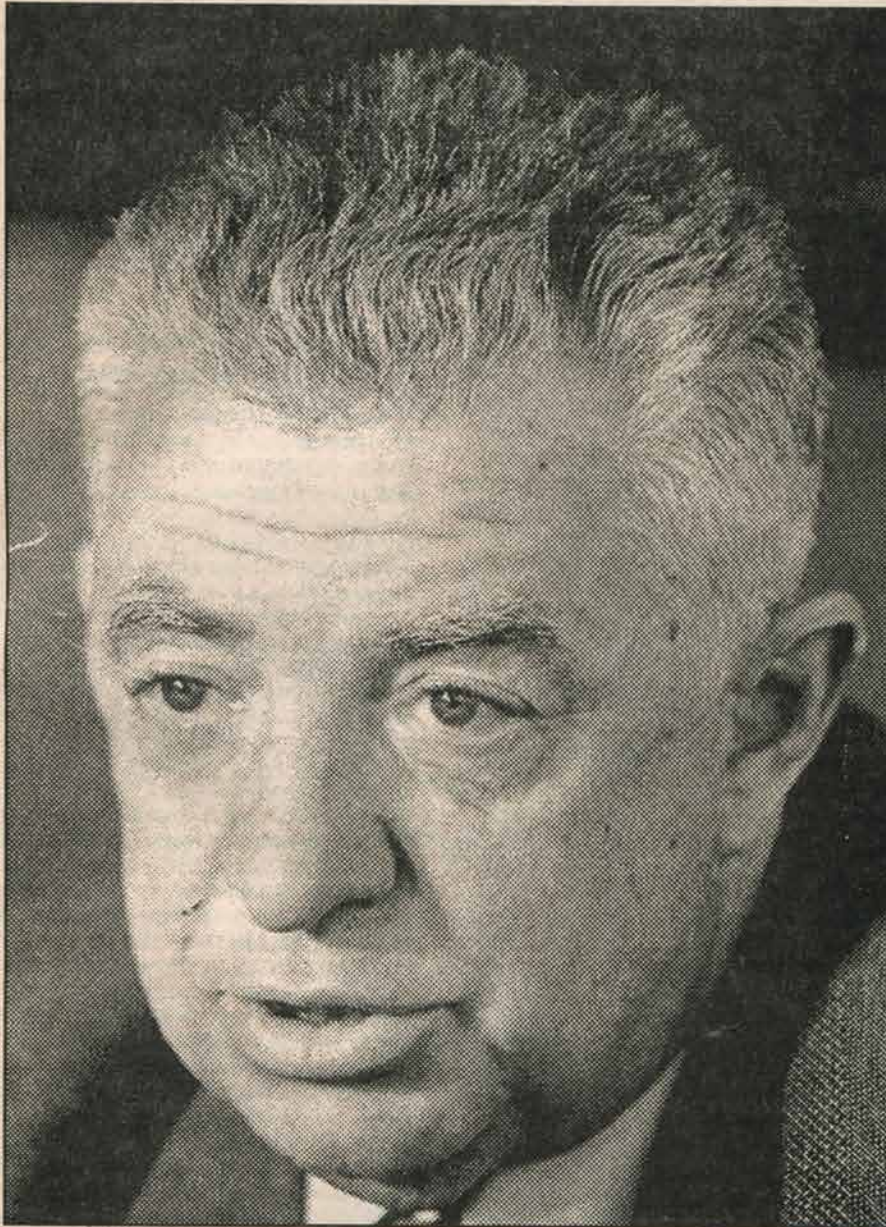
Водитељ: Јелић пита - како коментаришете постављање Милана Бека на место председника Управног одбора Групе "Застава" и да ли ви носите део одговорности за то, с обзиром да се причало да су радикали тражили да више не буде у Влади?

Др Шешел: Ми нисмо тражили да Беко не буде у Влади. Ми смо имали доста заједничких послова у Влади, углавном смо сарађивали, некада смо се спорили по разним концепцијским питањима, али ту сукоба у правом смислу није било. Спорња увек има. Увек међу нормалним и озбиљним људима има спорења. Милан Беко је сам одлучио да се прихвати једног великог изазова. Проблем "Заставе" је заиста огроман изазов и ја желим да он у томе успе.

Наравно, свестан сам да изласка из кризе нема уколико се не нађе неки озбиљан страни партнер, а са своје стране Влада ће учинити све што буде могла да се помогне у решавању проблема "Заставе". Има ту још једна идеја о којој се сада размишља. Ви знате да "Застава" има велика потраживања од Савезне владе, нешто је извозила преко савезних јавних предузећа, нема потребе да говорим о детаљима, и то није плаћено, иако је то предузеће преузело гаранције, преузело робу, роба је нестала, уништена, потонуо брод, шта ли је било, можда све детаље и не знам. Доста знам, али шта је ту је. Нека потраживања постоје, веома озбиљна.

С друге стране, држава је давала "Застави", мало помагала, слажем се да је било мало, толико мало да су радници могли на једвите јаде по две три стотине динара да добијају на име плате. Ту сада треба видети какав је салдо тих међусобних потраживања, али би у следећој фази било паметно, и о томе се размишља, видети да ли постоји могућност да се на ефикаснији начин помогне "Застави".

Која је то идеја? Идеја је да се поново омогући грађанима да заставине аутомобиле купују на кредит, да то буде повољан кредит. Дакле, најпаметније је "Заставу" помагати тако што би се подстакла њена производња, што би она имала купце за своје производе и боље је да се омогући људима да купују њене производе, њене аутомобиле, пре свега, него да се с времена на време поделе неки динар, да људи имају за хлеб и млеко, ни толико није довољно и на крају се ништа не решава. Дакле, ту нешто сада у овој великој оскудици и временској изнудици покушавамо да променимо како би на економски озбиљнији начин помогли "Застави". Видећемо колико ћемо ту успети,

Ингеренције државне власти недостижне: са Шинтарима може да се разговара само о облицима културне или персоналне аутономије

а што се Бека тиче, ја желим да он успе у "Застави", па ћемо видети какав ће бити исход.

Никакве контакте са окупаторима Крајине

Водитељ: Наш гледалац Јовановић вас пита - прокоментаришите сусрет министра иностраних послова Живадина Јовановића са министром иностраних послова Хрватске, Матом Гранићем?

Др Шешељ: Живадин Јовановић је био у посети Загребу и нисам детаљно информисан, да вам искрено кажем нисам имао ни времена, иако сам члан Одбора за спољну политику Савезне скупштине, био сам преокупиран другим стварима и пословима у Влади Србије и изборима у Републици Српској, да једноставно нисам ни стигао да се мало подробније заинтересујем око резултата његове посете, али мислим да нису били успешни.

Оно што је ту било превасходно, јесте питање Превлаке. Хрвати ту до краја затежу, иако је било неко обећање у склопу Дејтонског споразума, али није стављено на папир. Заправо, стављено је на папир, али није потписано. Туђман је тражио да се мало одложи потписивање и више никада није хтео да потпише. Требало је да Републици Српској припадне излаз на Јадранско море, на Дебелом брегу, и тај излаз на Јадранско море би укључио и део Превлаке на који сада претендују Хрвати.

Друго, питање односа са Хрватском је једна од тачака где се ми потпуно не слажемо са нашим коалиционим партнером. Ми сматрамо да са Хрватском не треба уопште, дакле сада говорим као председник Српске радикалне странке, а не као потпредседник Владе Републике Србије и ми, српски радикали, сматрамо да са Хрватском не треба имати никакве дипломатске односе све док траје окупација Републике Српске Крајине. Наравно, немамо ми сада ни механизме моћи и утицаја да тај

свој став проведемо кроз праксу, да га реализујемо.

Водитељ: Емисија "Прес плус", поштовани гледаоци, мој вечерашњи гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Републичке владе. Настављамо са одговорима на ваша питања. Милош Ивановић пита - да ли неко контролише како се користи новац из зајма за препород Србије, конкретно, како је тај новац потрошила Црвена застава из Крагујевца, претпостављам да не располажете баш конкретним подацима.

Др Шешељ: Да, тај зајам је уплаћиван 1989. и 1990. године и новац од тог зајма је потрошен. Нисам био у могућности у то време да контролишем на који начин и ко је све добијао могућности да га користи.

Дечији додаци успорен филм

Водитељ: Сузана, мајка троје деце, а четврто на путу каже - да ли ћете издејствовати да Крагујевчани који имају више деце добијају дечије додатке као мајке у другим градовима? Претпостављам да се односи на кашњење, јер постоји прича да се у Крагујевцу додаци исплаћују касније него у Београду, дакле постоји разлика.

Др Шешељ: Колико ја знам кашњење је за целу Србију исто, и то више од годину дана.

Водитељ: Да, али конкретно када почне исплата за један месец да се у Београду исплаћује данас, а у Крагујевцу за седам до осам дана.

Др Шешељ: Не знам зашто би то било, то се исплаћује преко поште и не видим разлога за неко кашњење.

Водитељ: Бошко, апсолвент на Правном факултету у Крагујевцу - да ли је уредба Владе о пререгистрацији возила противуставна и да ли се може поставити питање одговорности Владе Србије уколико је Уставни суд прогласи противуставном?

Др Шешељ: Ја мислим да та уредба није противуставна, а не знам какав ће бити исход на Уставном суду, али могу знати каквих ће бити последица ако се случајно прогласи противуставном, онда ће морати сви ти аутомобили да се одузимају, јер на криминалан начин је дошло до увоза тих аутомобила и на криминалан начин је дошло до њихове регистрације у Црној Гори. Савезним законом је био забрањен увоз возила старијих од две године, а колико год да су стара та возила, није плаћена царина.

То је криминалан начин и уредба Владе Србије, то је био метод да се заштите грађани, да им се омогући легализација тих кола, а да се и држава бар делимично обештети. Износ таксе за пререгистрацију тих возила је у принципу мањи од царине која је морала да се плати. Ја сам лично убеђен, пошто је реч о ванредним околностима које су искреле мимо наше воље, да нема никаквих елемената да Уставни суд уредбу прогласи незаконитом, односно противуставном. Ја не прејудуцирам

одлуку Уставног суда, већ говорим какве би то биле последице.

ТВ претплата длака у јајету

Водитељ: Живковић пита - зашто је просек за добијање дечијих долатака већи него у Крагујевцу, наравно ту мисли на Београд и исти гледалац вас пита када ће бити укинута ТВ претплата.

Др Шешељ: Ја лично мислим да тај просек мора на нивоу целе Србије да буде исти, али постоје неке правне норме које су донесене раније, закони који су донесени раније, ствари су ранијим законом законским путем уређиване и не може се очекивати за кратко време да се ту изврше систематске реформе. Оно чиме се сада руководимо, то су реформе фискалног система, система пореза и доприноса и мислим да ћемо ту направити квалитетан помак напред а већ смо нешто учинили обарајући стопу доприноса на плате са 124 на 98%.

Спремамо се за темељиту ревизију укупног пореског законодавства. Када ће ово стићи на ред, то је друго питање. За ТВ претплате, она се неће укидати и оно зашта се ми, радикали, залажемо је да се фиксира њен износ, да се изрази у динарима, а да не сме да а priori прати цену струје. Друго, ми сматрамо да је овај начин наплате ТВ претплате добар. То је најбољи начин и најмање има шанси да се избегне плаћање. Ако ја плаћам, зашто неко други не би плаћао. То је прво питање које се намеће. Претплата у нашој земљи постоји од када постоји и телевизија. Ако ми стабилизујемо економске прилике, у перспективи се може ићи на укидање те претплате.

Када будемо имали боље буџетске приходе, када будемо изашли из економске кризе итд. Треба још имати једну ствар у виду, држава не може никоме ништа да да, док претходно некоме не узме. Све што држава има на располагању, некоме је већ узето кроз порезе, доприносе или таксе. Постоји и други извор, а он је катастрофалан, то је штампање новца без покрића. Ми све што радимо, радимо да би избегли доштампавање новца.

Водитељ: Јулијана Богојевић вас моли да објасните шта је са старом девизном штедњом, пошто сте у предизборној кампањи говорили да ће ово питање бити решено.

Др Шешељ: Народна скупштина Републике Србије је донела одлуку о прихватању савезног Закона о старој девизној штедњи, а чека се да ту одлуку донесе и Скупштина Црне Горе и да савезни закон напokon буде усвојен.

Пензије хронична бољка

Водитељ: Вера пита - због чега пензије касне, а добили смо обећање да ће бити повећања, а сада су поново пензије враћене на претходни ниво и поново се касни са исплатама?

Др Шешељ: По закону, пензије расту раст плата и ако плате расту, онда и

пензије расту, а ако висина плате пада, падају и пензије. Ми смо ове године код свих исплата верно следили исплату и висину плата, па смо имали разна обећања и повећања од 8,5%, од 10% итд. зависно од тога како су за који месец расле плате. За два месеца смо до сада имали пад плата и морале су и пензије да буду ниже. Зашто касне пензије, то је кључно питање.

Пензије касне зато што је одавно потрошен новац из пензијског фонда. Пензијски фонд уопште нема новца. Новац је својевремено трошен за различите инвестиције, а некада су и рационални објекти саграђени од тога, али то није никаква утеха пензионерима. Када би им неко рекао сада - ево, та и та зграда, тај и тај погон, та и та установа, та и та институција је саграђена вашим новцем, па хоћете ли акције, власничке акције над тим објектом, уместо пензије, то нико не би прихватио. Некада то може бити и примамљива понуда када би пензионери имали стрпљења да чекају 20 или 30 година те акције, и оне представљају реалну вредност која се може уновчити на тржишту.

Пензионери немају времена за чекање, њима пензије требају одмах. Како исплатити те пензије? Постоје два начина, а први је начин наплатом доприноса за пензијски фонд, наплата је лоша, а многа предузећа не уплаћују. Када би сви уплатили, тај износ није довољан, јер укупна маса пензије у нашој земљи је за 15% већа од укупне масе плате. Ту су увек биле нерационалности. Скоро половина свих пензионера су инвалидски пензионери и код њих има углавном оних који су по свим критеријумима испунили услове да постану инвалидски пензионери.

Има и извесно процента оних који су корупцијом, потплаћивањем чланова инвалидске комисије стекли право, а за то нису имали довољно доказа у правом смислу речи. То је велико оптерећење. Веома је тешко и мукотрпно сада преиспитати статус свакога. То је један посао где би се државна администрација просто изгубила. Држава има могућности продајом имовине да нешто од тога постигне. Ми смо већ у два наврата исплаћивали пензије, новцем из Фонда за развој. То је новац који је остао од прошлогодишње продаје 49% телефонске компаније.

Планирамо сада, а већ смо део разговора и обавили, приватизацију цемента и из тога може да буде прилива свежег новца, а сада је Европска унија забранила инвестиције у нашој земљи и све нам је теже да нађемо стране партнере. Влада се довија како зна и уме да новац прибави пензијском фонду, а он је одговоран за исплату новца. Влада гарантује да ће пензијски фонд исплатити, а ако он нема одакле, онда му Влада налази тај новац и ми сваког месеца идемо по пословним банкама, њима отимамо готов новац, узимамо од њих бескаматне кредите, па их после враћамо када ми дођемо до неког новца и довијамо се како знамо и умемо и имамо и ново кашњење од 15 да-

на у односу на затечено стање, али све то радимо да не бисмо ишли са доштампавањем новца.

Најлакше је новац доштампати, али шта онда? Онда се он обезвредује, подгрејава се инфлација и додатно уништавамо и ово мало што нам је остало од привреде. Дакле, све што радимо, радимо да сачувамо стабилност динара и да не идемо на доштампавање новца.

Душевни болесници на политичкој сцени

Водитељ: Душанка Илић каже - да ли сте свесни да сте, као потпредседник Владе, одговорни што се душевно болесни људи налазе на политичкој сцени Србије и учествују у њеном политичком животу? Да ли бисте подржали предлог да се за најодговорније политичке и државне функције законом прошире обавеза да је сваки кандидат дужан да прибави лекарско уверење да је психички здрав и нормалан?

Др Шешељ: Да, још пред председничке изборе 1990. године тражио сам да стручне лекарске комисије прегледају здравствено стање сваког кандидата, психичко и физичко. Ја мислим да то не би било лоше и да би то дало одговоре на многа питања, али има још нешто друго што се ту поставља. Знате, нико ко је душевно болестан не би могао остати у политичком животу, да се не нађу људи који за њега гласају.

Нека они мало размисле, за кога гласају и за кога не гласају, јер једноставно је душевне болеснике елиминисати из политичког живота. Једноставно, престанемо за њих да гласамо. Све док је неко спреман да гласа и за такве из различитих разлога, а неко жели да направи што већу збрку на политичкој сцени, па намерно гласа. И Шећеровски је увек имао извесан проценат гласача. Људи су једноставно хтели да за њега гласају, а зашто то, то треба питати свакога појединачно.

Он је чак био и симпатичан, а могла бих и ја у некој ситуацији за њега гласао, ако ми не би одговарали други кандидати. На политичкој сцени имамо оно што имамо и у друштву у целини и на политичкој сцени остају они и опстају, који нађу гласаче, али је некада веома важно упозорити гласаче о свему ономе што се тиче појединих кандидата. Ја мислим да ниједан озбиљан политичар не сме да има никаквих тајни пред народом, јер народ треба увек да зна у каквом је психофизичком стању, од каквих болести болује, и човек када пређе 40 година, не може никада рећи да је апсолутно здрав. Ја, рецимо имам проблема са алергијом, имао сам проблема са кичмом и једну операцију, а неко има нешто друго.

Свакога нешто мучи, а то је већ улазак у зрело доба. То народ треба да зна, а некада постоје неке опасне болести које делују и на психу људи. Ми треба да имамо у виду и те болести па да процењујемо шта тај човек може у некој конкретној ситуацији урадити.

**100% посланика
за коалициону Владу**

Водитељ: Неко ко се представио као Зоран Р. а иначе каже да је члан Српске радикалне странке пита - да ли је тачно да 51% посланика Српске радикалне странке није био за улазак у Владу и да сте ви у последњи час самоиницијативно одлучили да Српска радикална странка уђе у Владу са социјалистима и Југословенском левицом.

Др Шешел: Не, то није тачно. Сви посланици Српске радикалне странке су били за улазак у Владу под принципјелним условима и то је била политика од шест месеци наше странке, одмах после септембарских избора. Ако се сећате, ми смо одмах после септембарских избора одржали седницу Централне отаџбинске управе и тада јавно кренули са иницијативом да се формира Влада националног јединства у коју би ушле све озбиљне политичке партије.

До краја смо на томе инсистирали и ту се у нашој политици ништа није мењало. Ова Влада народног јединства је заснована на неким елементарним прихватљивим принципима и на исти

начин ми сада инсистирамо да се Влада конституише и у Републици Српској. То је, значи генерална политика наше странке и према тој политици није било никаквог отпора.

Наравно, има појединих чланова који онако интимно нису задовољни тиме, можда стрепе од исхода, од последица, а ми сви који смо ушли у Владу, свесни смо ризика. Треба изаћи на следеће изборе пред народ и објаснити шта смо урадили, а шта нисмо. Шта смо постигли, а шта нисмо. Ми морамо на следећим изборима народу оправдати свој улазак у Владу, и то морамо убедљиво оправдати. Ако пред народом не будемо убедљиви, онда пропадимо. Значи, тог ризика смо свесни, неко више, а неко мање, али углавном сви.

**Власт коалиције
"Заједно" гора од претходне**

Водитељ: Милош из Багремара - да ли знате да од уласка у Владу и политику коју сада водите, да овом политиком помажете опстанак Слободана Милошевића на следећим локалним изборима, а Крагујевац и цео српски

народ нема више за кога да гласа јер немамо опозицију?

Др Шешел: На следећим изборима Крагујевац ће гласати пре свега за Српску радикалну странку, убеђен сам. Ова садашња локална власт у Крагујевцу показала се веома лоше, катастрофално лоше, много горе од оне претходне. Радикали, где су држали локалну власт, показали су се веома успешно и тај добар глас се далеко чуо.

Убеђен сам да ћемо нагло ојачати на следећим локалним изборима и у Крагујевцу. Видите, имамо једног одборника у Скупштини града Крагујевца, Томислава Николића, а локална власт не може да изађе на крај са његовим принципјелним и аргументованим наступом, па чак покушавају да га и избаци са седнице градске Скупштине. Претходни пут су одстранили нашег савезног посланика, Наташу Јовановић. Значи, где немају аргумената, они укину човека, а тако то не може, не може тако да се делује на политичкој сцени, а да се претендује на озбиљан политички успех.

**Грађански савез
мешетари на Правном**

Водитељ: Анонимни гледалац пита - шта се дешава на Правном факултету у Београду?

Др Шешел: На Правном факултету у Београду, један професор, активиста Грађанског савеза, који се зове Владимир Водинелич, који се ангажовао у свим антисрпским активностима од 1990. године па наомамо, добио је отказ по слову закона без икаквих политичких уплива, импликација, јер његове колеге више од годину дана нису хтеле да га изабере за звање редовног професора.

Њему је мандат ванредног професора на Универзитету, тамо постоје три категорије професорских звања и то - доцент, ванредни професор и редовни професор. Доцент и ванредни професор се бирају на одређено време и по истеку тог времена могу поново бити изабрани за исто звање или напредовати у више звање. Само онај ко је изабран у редовног професора он остаје до краја, до пензије и више нема реизбора. Њему је истекао рок од четири године за који је изабран за звање ванредног професора, расписан је конкурс и за то његово радно место он се пријавио на конкурс, претендујући да буде изабран за редовног професора. Стручна комисија је проценила да има услове за редовног професора, међутим, на изборном већу никада није било кворума.

Његове колеге, редовни професори никада нису хтели да дођу и гласају за њега. То је тако трајало годину дана. Пошто је просветна инспекција упозорила декана да се ради о кршењу закона, пошто није изабран, а морао је да му престане радни однос, декан је донео решење да му престаје радни однос и расписао је нови конкурс за тај предмет и тај професор има право да се јави на нови конкурс. Сада, један клан на факултету се побунио, 16 професора ко-

Осим Скупштине и Владе Србије, нико други не може да одлучује о Косову и Метохији

ји су често раније манипулисали студентима, а очекивали су да ће и овога пута бити успешни. Отпочели су штрајк, прекинули су своје испитне обавезе, држали говоре студентима који би их ионако саслушали и отишли у друге кабинете да полагају испите.

Ни студенти више нису наивни, видели су колико су изгубили демонстрирајући за интересе коалиције "Заједно" у оним зимским протестима после локалних избора и више их тешко може неко упутити да се на сличан начин понашају, после свега онога шта су учинили за Драшковића и Ђинђића, а како су им Драшковић и Ђинђић узвратили својом неозбиљношћу, међусобним сукобима, злоупотребама локалне власти и злоупотребама поверења народа.

Тројница од тих професора који пет дана нису држали испите, нису испуњавали своје наставне обавезе, такође су добили отказ. Ови следећи треба

ји је поштен изузет вас и чланова ваше партије?

Др Шешељ: Прво, није ту било речи о поштењу или непоштењу. Наркоманија је болест. Наравно, болест која по дефиницији свих стручњака изазива губитак свих моралних скрупула. Наркомани су паталогски лажови. Чим зину, слажу. Ја ту имам огроман број аргумената, уосталом то је Драшковић и сам показао у оном телевизијском сучељавању, ако се сећате, с краја прошле године. Мени није драго што се то дешава са Драшковићем и што се све то десило и ја сам због тога искрено тужан. Можете ми веровати или не веровати, али заиста је тако.

Друго, Драшковић је мене и тужио и ја сам и на суду подносио неке доказе и одједном се више не заказује наставак суђења. Ко зна шта се сада ту десило. Драшковић није увек био овакав. Драшковић је заиста значајно име наше књижевности, некада је био ве-

јено и ништа нарочито чудно. Америка наравно глуми неки пуритански морал вишег степена у односу на остатак света, али се Клинтон после свега тога што се дешавало показало у крајње лошем светлу.

Кршио је Устав и закон тако што је наговарао људе да лажно сведоче. Инструментализовао је људе око себе, своје потчињене, што је лагао јавност и кажу да се тако лоше понашао пред телевизијским камерама у току саслушања пред специјалним државним тужиоцем, да је доживео праву катастрофу. Очекује се у понедељак да цела Америка види снимке тог саслушања. Ту је потпуно изгубио главу, показао се као слаба личност, недорасла, личност без чврстог карактера и тиме је он, пре свега разочарао Америку и убеђен сам да ће можда већ следеће недеље поднети оставку.

Чекајући реконструкцију Савезне владе

Водитељ: Ја бих вас молила само кратко. Савезни премијер, господин Момир Булатовић најавио је реконструкцију Савезне владе крајем септембра. Какву ће улогу Српска радикална странка имати у том контексту?

Др Шешељ: Још није било никаквих разговора на ту тему. Ми очекујемо те разговоре. Изразили смо своју спремност да учествујемо у реконструисаној Савезној влади, али нам није стало по сваку цену да се заиста у њој нађемо. Дакле, спремни смо ако се принципијелно договоримо.

Оно што смо ми истицали као своје услове, о чему сам ја делимично говорио и приликом Булатовићевог избора, да инсистирамо на укидању увозно-извозних дозвола и континента, да инсистирамо на убрзаном поступку уписа свих заинтересованих грађана у књиге држављана СР Југославије и инсистирамо да Савезна влада буде формирана на строгом принципу пропорционалности у односу на снагу политичких странака које у њој учествују и у Веху грађана и у Веху република.

Водитељ: Др Шешељ, хвала вам на времену које сте одвојили за наше гледаоце.

Др Шешељ: Било ми је задовољство.

Водитељ: Једно питање гледаоца који се није представио, а упућено је мени - када ће уместо Шешеља гост ваше емисије бити Слободан Милошевић или Вук Драшковић? Вук Драшковић претпостављам већ следећег месеца, а Слободан Милошевић, не верујем, али неко други из СПС свакако.

Хвала вам на интересовању које сте показали за вечерашњу емисију. Ја вас поздрављам у име екипе која је реализовала треће издање емисије "Прес плус". Гледајте нас поново и наредне недеље од 20,00 часова. Мој гост биће др Зоран Ђинђић, председник Демократске странке. Пријатно вече.

Војска Југославије: НАТО пакт мора да рачуна да неће проћи без озбиљних губитака

сада да испитују студенте у октобарском испитном року. Ако неки од њих испуни пет дана нерада у континуитету или седам дана укупно у року од три месеца, такође ће добити отказ. Чисто по слову закона.

Никоме факултет није прија, нико није богомдан да буде универзитетски професор, онај ко ће озбиљно да обавља своје дужности, да васпитава и образује студенте, за тога има места на универзитету, а онај ко је пропади политичар, који не може у партијском животу ништа да постигне, па жели факултет да претвори у политичку странку, томе нема места на универзитету. Ту су ствари до краја чисте и јасне.

Наркомани чим зину слажу

Водитељ: Улазимо у сам финиш емисије. Милован каже - као потпредседник Владе назвали сте лидера СПО наркоманом. Постоји ли лик у овој земљи ко-

лики српски националиста и патриота. Кад год га се сетим из тог времена, из времена 80-их година, када је Драшковић био појам српског национализма и патриотизма, мене ухвати нека сета и лично сам несрећан, незадовољан што је Драшковић последњих година од себе ово направио, ово што је сада, али свако је ковач своје судбине, што наш народ каже, шта је ту је.

Америка глуми пуритански морал

Водитељ: Наша гледатељка Весна вас пита - да ли је по вашем мишљењу афера Моника-Гејт разлог за смењивање председника Била Клинтона или за подношење његове оставке?

Др Шешељ: Искрен да будем, очекујем да ће он ових дана поднети оставку. Уздрмала га је жестоко та афера. Сам догађај није толико значајан. Дешавао се он и раније и другим људима, вероватно. Није то ништа неубича-

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ

ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

9. Конференција Радне групе
за саобраћај и речни саобраћај
Konferenz des Arbeitskreises
Verkehr und Schifffahrt
Beograd, 1-4.09.1998.

ВЛАСТ КОАЛИЦИЈЕ "ЗАЈЕДНО" ГОРА ЈЕ ОД ПРЕТХОДНЕ ВЛАСТИ

